

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog 24. prosinca 2021. broj 75

TEMA BROJA

REZULTATI UPISASTUDENATA U PRVU GODINU STUDIJA NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2021./2022.

str. 8-9

25. SMOTRA
2. virtualna
SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA
STROSSMAYERA U OSIJEKU

VIRTUALNA SMOTRA
SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA
STROSSMAYERA U OSIJEKU

**Osijek, grad
po mjeri
studenta**

Lajkaj
Unios

www.smotra.unios.hr

str. 7

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

- PREDSTAVLJAMO HRZZ PROJEKT MEFOS-a,
- PROJEKT U OKVIRU ERASMUS+ PROGRAMA PRAVOS-a,
- PROJEKT FERIT-a U SURADNJI VELEPOSLANSTVOM
SAD-a U HRVATSKOJ
- PRVE REZULTATE ISTRAŽIVANJA U OKVIRU
MEĐUNARODNOG PROJEKTA FOOZOS-a

str. 4-5

Stipendije Ministarstva poljoprivrede
za studente PTFOS-a i FAZOS-a

str. 10

2. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana dana 24. studenoga 2021. godine

Potvrda izbora sveučilišnih nastavnika u znanstveno/umjetničko-nastavno zvanje redovitih profesora:

Senat je potvrdio izbor pet redovitih profesora, četiri u prvom izboru i jednog u trajnom zvanju, kako slijedi:

1. izv. prof. dr. sc. Mihaela Ribičić Penava iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, znanstvenog polja matematika na Odjelu za matematiku (prvi izbor)

izv. prof. dr. sc. Mihaela Ribičić Penava

izv. prof. dr. sc. Ružica Kolar Šuper

izv. prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar

izv. prof. art. Vladimir Frelih

prof. dr. sc. Enrich Merdić

2. izv. prof. dr. sc. Ružica Kolar Šuper iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, znanstvenog polja matematika na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku (prvi izbor)

3. izv. prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar iz znanstvenog područja humanističkih znanosti, znanstvenog polja filologija na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku (prvi izbor)

4. izv. prof. art. Vladimir Frelih, iz Umjetničkog područja, umjetničkog polja likovne umjetnosti na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku (prvi izbor)

5. prof. dr. sc. Enrich Merdić iz znanstvenog područja Prirodnih znanosti, znanstvenog polja biologija na Odjelu za biologiju (trajno zvanje).

Odluka o usvajanju Strategije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2021. - 2030.

Rektor prof. dr. sc. Vlado Guberac, prezentirajući Strategiju Sveučilišta u Osijeku 2021. - 2030., naglasio je da je Strategija nastala u suradnji sa svim sveučilišnim sastavnicama Sveučilišta u Osijeku te usuglašena na sastanku s dekanima i pročelnicima 15. studenoga 2021. godine te da nastavlja sve pozitivne vrijednosti prethodne Strategije koja je također obuhvaćala desetogodišnje razdoblje.

Rektor je istaknuo da će se strateški ciljevi iz godine u godinu aktualizirati u akcijskim planovima. Strategija je temeljena na dobrom i afirmativnim procesima koji su započeti na Sveučilištu te na uvodenju novih i naprednih pristupa kako bi Sveučilište u Osijeku učvrstilo status modernoga, regionalnog, nacionalnog i europskog Sveučilišta. Senat je donio odluku o usvajanju Strategije Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2021. - 2030.

Odluka o osnivanju Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u dalnjem tekstu: Senat) na temelju Elaborata o opravdanoći osnivanja i načinu ustroja Fakulteta turizma i ruralnog razvoja Požege u sastavu

(u dalnjem tekstu: Centar) kao ustrojibena jedinica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Odlukom Senata utvrđen je nastavak rada Centra za integrativnu bioetiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na neodređeno vrijeme. Isto tako Odlukom Senata određen je unutarnji ustroj Centra i članom 4. određeno je da Centar ima voditelja kojeg na prijedlog Rektora imenuje Senat. Slijedom navedenog i s obzirom na činjenicu da je izv. prof. dr. sc. Ivica Kelam obnašao dužnost voditelja Centra u prethodnom mandatu na prijedlog rektora, Senat je prihvatio odluku o imenovanju voditelja izv. prof. dr. sc. Ivice Kelama na mandat od četiri godine, počevši od 25. studenoga 2021. godine.

Odluke o davanje suglasnosti na programe cijeloživotnog učenja

Na temelju Izvješća Povjerenstva za razmatranje prijedloga i davanja mišljenja s prijedlogom za dodjelu počasnog znanstveno-nastavnog zvanja profesora emeritusu prof. dr. sc. Rudolfu Scitovskom, umirovljenom redovitom profesoru u trajnom zvanju Odjela za matematiku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 8. studenoga 2021. godine, Senat je donio sljedeće Odluke o davanju suglasnosti:

Kineziološkom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cijeloživotnog učenja pod nazivom „Program razlikovnih obaveza za upis na diplomski sveučilišni studiji na Kineziološkom fakultetu Osijek“. Ekonomskom fakultetu Osijeku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cijeloživotnog učenja pod nazivom „Voditelj turističkog gospodarstva“.

Odluka o prihvaćanju izvješća o izdavačkoj djelatnosti; Odluka o prihvaćanju plana izdavačke djelatnosti za akademsku 2021./2022. godinu

Na prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Senat je donio odluke o prihvaćanju Izvješća o izdavačkoj djelatnosti u akademskoj godini 2020./2021. i odluka o prihvaćanju Plana izdavačke djelatnosti za akademsku godinu 2021./2022., odnosno znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnic Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Odluka o davanju suglasnosti na sveučilišna izdanja

Na prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Senat je donio odluke o davanju suglasnosti za tiskanje i izdavanje

sveučilišnih znanstvenih knjiga, sveučilišnih udžbenika i sveučilišne knjige sažetaka kako slijedi:

„IT menadžment u poslovanju“, sveučilišna znanstvena knjiga autora izv. prof. dr. sc. Ivana Miloša, prof. dr. sc. Jerka Glavaša i dr. sc. Sanele Ravlić - Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek „Upravljanje znanjem i karijerom“, sveučilišna znanstvena knjiga autora izv. prof. dr. sc. Ivana Miloša, dr. sc. Sanele Ravlić i prof. dr. sc. Jerka Glavaša - Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek „Migrena“, sveučilišni udžbenik autorica prof. dr. sc. Vanje Bašić Kes i akademkinje Vide Demarin - Medicinski fakultet Osijek

„Tehnologija kulena i drugih fermentiranih kobasica“, sveučilišni udžbenik autora prof. dr. sc. Dragana Kovačevića - Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

„Zbornik sažetaka CLGF-2020“, sveučilišna knjiga sažetaka urednika doc. dr. sc. Ivane Kuzmanović Ivičić i doc. dr. sc. Domagoja Ševerdije - Odjel za matematiku Sveučilišta Osijeku.

Odluka o prihvaćanju Izvješća o pregledu broja upisanih studenata na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademsku 2021./2022. godinu

Na temelju dostavljenih izvješća sastavnica o upisima studenata u I. godinu studija na preddiplomske sveučilišne studije, integrirane preddiplomske i diplomske sveučilišne studije i na preddiplomske stručne studije te upisima u I. godinu diplomskih sveučilišnih i stručnih studija i ukupno izvješće o upisanim studenatima na preddiplomske, diplomske i integrirane sveučilišne studije i na preddiplomske stručne i specijalističke diplomske stručne studije, na Sveučilištu u akademskoj godini 2021./2022. od ukupno 3618 upisnih mjesto upisano je ukupno 2769 studenata, od toga 2282 redovitih studenata, 485 izvanrednih studenata i dva studenta strana državljanina što iznosi 81 % upisanih studenata od ukupno planiranih upisnih mjesto. Od ukupno 2315 upisnih mjesto predviđenih za studente I. godine diplomskih sveučilišnih studija upisano je 1436 studenata, i to redovitih studenata 1101, za tim izvanrednih studenata 334 te jedan strani državljanin.

Predviđena upisna mjesta popunjena su sa 63 % upisanih studenata. Na svim godinama sveučilišnih i stručnih studija na Sveučilištu u Osijeku u akademskoj godini 2021./2021. ukupno je upisano 14 247 studenata na preddiplomskim, integriranim preddiplomskim i diplomskim te diplomskim studijima, od čega je 9307 redovitih studenata, 3964 izvanredni studenata, 976 osoba u dovršenju studija i 10 studenata stranih državljanina. U ovaj pregled nisu uvršteni studenti doktorskih studija. Senat je donio Zaključak o prihvaćanju Izvješća o pregledu broja upisanih studenata na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Toga je Senat donio Odluku o uvjetima upisa i sustavu bodovanja za upis u I. godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija i preddiplomskih stručnih studija za akademsku godinu 2022./2023. na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavni Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Uvjeti upisa i sustav bodovanja za upis u I. godinu preddiplomskih sveučilišnih, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija, preddiplomskih stručnih studija za akademsku 2022./2023. godinu na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavne sastavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

ski sveučilišni studij Madarski jezik i književnost - Njemački jezik i književnost - redovni studij, Kineziološki fakultet za preddiplomski sveučilišni studij Kineziologija - izvanredni studij, Odjel za biologiju za preddiplomski sveučilišni studij Biologija - redovni studij te Odjel za matematiku za preddiplomski sveučilišni studij Matematika - redovni studij i za preddiplomski sveučilišni studij Matematika i računarstvo - redovni studij. Stoga je Senat donio Odluku o uvjetima upisa i sustavu bodovanja za upis u I. godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija i preddiplomskih stručnih studija za akademsku godinu 2022./2023. na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavni Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

25. Smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2. Virtualna smotra) održana je 9. prosinca 2021. godine na Filozofskom fakultetu Osijek, u tjednu od 6. do 12. prosinca 2021. godine pojačano organiziranim medijskom promidžbom sveučilišnih sastavnica i studijskih programa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i kontinuirano putem mrežne stranice www.smotra.unios.hr (Virtualna smotra).

Odluka o prihvaćanju pokroviteljstva znanstvenog skupa

3. Dan mlađih istraživača, Osijek, 30. studenoga 2021. godine, u organizaciji Medicinskog fakulteta i suorganizaciji Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćeno je pokroviteljstvo znanstvenog skupa „3. Dan mlađih istraživača“, Osijek. Skup je organiziran po treći put u cilju okupljanja mlađih znanstvenika i istraživača Sveučilišta u Osijeku u okviru svojih sastavnica: Medicinski fakulteta Osijek, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek te Odjela za kemiju, Odjela za biologiju i Odjela za fiziku.

Održan međunarodni znanstveni skup 7. Hrvatski sintaktički dani na Filozofskom fakultetu Osijek

Ana MIKIĆ ČOLIĆ

Hrvatski sintaktički dani od pokretanja u svibnju 2006. godine sedmi su se put održali u Osijeku 11. i 12. studenoga ove godine na Filozofskom fakultetu Osijek. Kao i svi dosadašnji i ovaj je znanstveni skup plod suradnje dviju ustanova: Filozofskoga fakulteta u Osijeku i Instituta za hrvat-

ski jezik i jezikoslovje u Zagrebu, a zamišljen je kao mjesto koje udružuje sintaktička istraživanja u Hrvatskoj, ali i mjesto susretanja i razmjene ideja i znanja s jezikoslovima iz drugih zemalja. Ove je godine izloženo 20 referata, a sudionici su skupa bili iz Hrvatske, Norveške i Sjedinjenih Američkih Država. Tema je ovogodišnjega skupa bila Koordinacija u hrvatskom i drugim jezicima. Kao dodatni dio skupa izdvajamo čak tri događaja. Prvi

je dodjela nagrade "Adolfo Veber Tkalčević" za vrijedan prinos opisu sintakse hrvatskoga jezika koju je 2008. utemeljilo Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Popisu dosadašnjih laureata pridružuje se prof. dr. sc. Branimir Belaj, znanstvenik s Filozofskog fakulteta Osijek. U sjećanje na prerano preminaloga prof. dr. sc. Branka Kunu, profesora Filozofskog fakulteta Osijek i utemeljitelja Hrvatskih sintaktičkih dana, Filozofski fakultet

Osijek ove je godine utemeljio nagradu koja nosi njegovo ime, a koja će se u okviru skupa dodjeljivati mladim jezikoslovima koji se bave sintaksom. Prva je dobitnica te nagrade dr. sc. Ivana Brač s Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Treći je događaj predstavljanje novih knjiga sudionika Hrvatskih sintaktičkih dana objavljenih od prošloga skupa. Predsjednik je Organizacijskoga odbora ovogodišnjeg skupa bio prof. dr. sc. Branimir Belaj.

Na Medicinskom fakultetu Osijek održani 3. Dani mlađih istraživača

Young Scientists' Day

Ines BILIĆ-ČURČIĆ, Ana STUPIN

Znanstveni skup „Dan mlađih istraživača“ organiziran je treći put u cilju okupljanja mlađih znanstvenika i istraživača Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku iz područja prirodnih, biomedicina i biotehničkih znanosti. Na skupu su sudjelovali znanstvenici i istraživači sedam sačasnica Sveučilišta - Medicinskog fakulteta Osijek, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Odjela za kemiju, Odjela za biologiju i Odjela za fiziku. Zajedničku organizaciju Dana mlađih istraživača ove godine preuzeo je Medicinski fakultet Osijek uz suorganizaciju Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek. Skup mlađih znanstvenika u Osijeku održan je 30. studenog 2021. godine u prostorijama Medicinskog fakulteta Osijek kao hibridni događaj s obzirom na aktualnu epidemiološku situaciju te ga je bilo moguće pratiti putem poveznice na internetskoj stranici skupa: <https://istraživaci-os.com.hr/>.

Organizacija interdisciplinarnih znanstvenih skupova ciljano namijenjenih mlađim istraživačima potiče povezivanje diplomanata, doktoranada i poslijedoktoranada različitih znanstvenih područja našeg Sveučilišta. Na ovom su skupu mlađi istraživači imali priliku predstaviti rezultate svojih istraživanja nastalih izradom disertacija ili sudjelovanja na znanstveno-istraživačkim projektima te tako sudjelovati u razmjeni, informirajući razvoju novih znanosti i iskustava te poticanju suradnje. Ciljevi su skupa bili povezivanje mlađih istraživača, jačanje njihova potencijala, protok znanja kroz razmjenu rezultata i iskustava, poticanje suradnje među znanstvenim institucijama, promicanje znanosti te jačanje kapaciteta za istraživački i znanstveni rad i interdisciplinarnost te stvaranje temelja za buduću suradnju među sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera Osijeka kroz srodnu području znanosti (pri-

rodne znanosti, biotehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo).

Članovi Organizacijskog odbora bili su: prof. dr. sc. Ines Drenjančević - predsjednica, izv. prof. dr. sc. Davor Seifert, prof. dr. sc. Stela Jokić, prof. dr. sc. Durdica Ačkar, prof. dr. sc. Zvonko Antunović, prof. dr. sc. Ivana Majić, Maja Novoselec, doc. dr. sc. Marina Poje Sovilj, doc. dr. sc. Maja Varga Pajtler, doc. dr. sc. Lidija Begović, doc. dr. sc. Selma Mlinarić, izv. prof. dr. sc. Martina Medvidović-Kosanović i izv. prof. dr. sc. Elvira Kovač-Andrić.

Članovi Počasnog odbora bili su: prof. dr. sc. Vlado Guberac, red. prof. art. Robert Raponja, prof. dr. sc. Sonja Vila, prof. dr. sc. Loretana Farkaš, prof. dr. sc. Drago Šubarić, prof. dr. sc. Ivica Mihaljević, prof. dr. sc. Jurislav Babić, prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić, prof. dr. sc. Aleksandar Včev, izv. prof. dr. sc. Jurčić-Čurčić, prof. dr. sc. Ana Stupin, izv. prof. dr. sc. Ines Bi-

lić-Čurčić, prof. dr. sc. Martina Smolić, prof. dr. sc. Branko Dmitrović, izv. prof. dr. sc. Davor Seifert, prof. dr. sc. Stela Jokić, prof. dr. sc. Durdica Ačkar, prof. dr. sc. Zvonko Antunović, prof. dr. sc. Ivana Majić, Maja Novoselec, doc. dr. sc. Igor Lukačević, doc. dr. sc. Marina Poje Sovilj, doc. dr. sc. Maja Varga Pajtler, doc. dr. sc. Lidija Begović, doc. dr. sc. Selma Mlinarić, izv. prof. dr. sc. Martina Medvidović-Kosanović i izv. prof. dr. sc. Elvira Kovač-Andrić.

Članovi Počasnog odbora bili su: prof. dr. sc. Vlado Guberac, red. prof. art. Robert Raponja, prof. dr. sc. Sonja Vila, prof. dr. sc. Loretana Farkaš, prof. dr. sc. Drago Šubarić, prof. dr. sc. Ivica Mihaljević, prof. dr. sc. Jurislav Babić, prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić, prof. dr. sc. Aleksandar Včev, izv. prof. dr. sc. Jurčić-Čurčić, prof. dr. sc. Ana Stupin, izv. prof. dr. sc. Ines Bi-

lić-Čurčić, izv. prof. dr. sc. Vanja Radolić, i izv. prof. dr. sc. Tanja Žuna Pfeiffer.

U organizaciji skupa značajno je pomoglo potpora dekana ovogodišnjeg domaćina skupa Medicinskog fakulteta Osijek prof. dr. sc. Ivica Mihaljević te pokroviteljstvo Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osječko-baranjske županije, Grada Osijeka i tvrtke Jasika Andrić. Danas je podržao znanstveni časopis Medicinskog fakulteta u Osijeku „Southeast European Medical Journal“ (SEEMED), znanstveni časopis Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek „Croatian Journal of Food Science and Technology“ te znanstveni časopis Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo „Nursing Education and Science“ (NES). Skup je proglašen i promoviran

na službenoj mrežnoj stranici „3. Dana mlađih istraživača“, dostupnoj na poveznici <https://istraživaci-os.com.hr/> s mogućnošću preuzimanja i pregledavanja promotivnih i službenih materijala Skupa (programa Skupa, knjige sažetaka, fotografija, popisa pokrovitelja) te putem društvenih mreža. Događaj je bio medijski pokriven putem televizijskih i radijskih emisija.

Na „3. Danima mlađih istraživača“ sudjelovalo je sveukupno 38 mlađih istraživača iz različitih znanstvenih područja koji su svoja istraživanja i rezultate predstavili isključivo putem usmenih izlaganja. Sve pristigle radeve recenzirali su članovi Znanstvenog odbora Skupa te su oni izabrani zbirno objavljeni u Knjizi sažetaka dostupnoj u digitalnom obliku na službenoj

mrežnoj stranici. Izlaganja prijavljenih sudionika ove su godine bila podijeljena u sedam interdisciplinarnih sekcija kojima su predsjedali znanstvenici seniori, članovi Organizacijskog i Znanstvenog odbora, a ukupno je predstavljeno pet radova iz znanstvenog polja biologija (Tamara Đerd, Viktorija Ergović, Marija Kovačević, Nikolina Bek, Nera Vučić), pet radova iz znanstvenog polja kemija (Iva Pukleš, Marija Terzić, Dominik Goman, Karlo Bubnjar, Ana Plasajec), četiri rada iz znanstvenog polja fizika (Mirjam Pavošević, Ivan Kovač, Jelena Strišović, Matko Mužević), šest radova iz znanstvenog polja poljoprivrede (agronomija) (Mario Ronta, Ida Parčetić-Kostelac, Sunčica Kujundžić, Monika Tkalec Kojić, Domagoj Zimmer, David Kranjac), šest radova iz znanstvenog polja prehrambena tehnologija/biotehnologija (Lidiya Šoher, Dario Šibalić, Marija Banožić, Veronika Barišić, Ivana Buljeta, Marta Ostojčić) te 12 radova iz znanstvenih polja temeljnih i kliničkih medicinskih znanosti te dentalne medicine (Nika Pavlović, Karla Rožić, Ana Knezović, Mario Gašić, Matej Tomas, Lucija Kuna, Nataša Kozina, Milorad Zjalić, Vjera Ninčević, Maja Jirouš, Mirta Kadivnik, Sonja Vukadin). Osim 38 izlagачa, na Skupu je sudjelovalo ukupno 90 sudionika uključujući one koji su skup pratili uživo te one koji su pratili događaj virtualnim putem.

Ovim putem želimo zahvaliti predsjednicima i članovima Organizacijskog te članovima Znanstvenog i Počasnog odbora „3. Dana mlađih istraživača“ koji su uložili velik trud u cijelokupnu i uspješnu organizaciju i realizaciju takvog projekta u izazovnim pandemijskim vremenima. Veliko hvala i brojnim stručnim suradnicima koji su organizacijski i tehnički mogli održavanje Skupa u cilju povezivanja sastavnica osječkog Sveučilišta. U nadi da će se epidemiološke prilike popraviti, veselimo se okupljanju još većeg broja studenata, doktoranada i poslijedoktoranada na „4. Danima mlađih istraživača“ čiju organizaciju preuzima Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek radi što kvalitetnije razmjene znanja te razvijanja interdisciplinarnog pristupa u rješavanju problema vezanih za različita područja znanstvenih istraživanja.

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

**PREDSTAVLJAMO HRZZ
PROJEKT MEFOS-a,
PROJEKT U OKVIRU
ERASMUS+ PROGRAMA
PRAVOS-A, PROJEKT
FERIT-a U SURADNJI
VELEPOSLANSTVOM
SAD-a U HRVATSKOJ
TE PRVE REZULTATE
ISTRAŽIVANJA
U OKVIRU
MEĐUNARODNOG
PROJEKTA FOOZOS-a**

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ iz područja istraživanje, tehnološkoga razvoja i inovacija finansiranih sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020. provodi se radi povećanja tržišno orijentiranih IRI aktivnosti podupiranjem suradničkih projekata znanstvenih organizacija i diseminacije rezultata u poslovni sektor u cilju rješavanja tržišnih nedostataka nastalih zbog nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj te podizanja razine visokokvalitetnih istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. Nastavljamo s predstavljanjem projekata odobrenih od Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjivim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: „Istraživački projekti“, „Uspostavljeni istraživački projekti“ te projekta Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru program Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, ospozobljavanje, mlade i sport. Započeli smo s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971. koji promiče suradnju među znanstvenicima, razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža među znanstvenicima, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Mi-

nistarstvo znanosti i obrazovanja. Misija COST programa jest pružiti mogućnosti umrežavanja znanstvenika i inovatora u cilju jačanja europske perspektive za rješavanje znanstvenih, tehnoloških i društvenih izazova, a podrazumijeva i tri strateška prioriteta: promicanje i širenje izvrsnosti, poticanje interdisciplinarnih istraživanja i osnaživanje mlađih istraživača i inovatora.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo istraživački HRZZ projekt Medicinskog fakulteta Osijek, projekt Pravnog fakulteta Osijek u okviru Erasmus+ programa, projekt Fakulteta elektrotehniku, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek u suradnji Veleposlanstvom SAD-a u Hrvatskoj te prve rezultate istraživanja u okviru međunarodnog projekta Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku.

Prvi je istraživački HRZZ projekt „Interakcija renin-angiotenzinskog i adrenergičkog sustava u aktivaciji endotela uzrokovanoj oksidativnim stresom - RAS-AdrenOX (IP-2016-06-8744)“ čiji je nositelj Medicinski fakultet Osijek, a voditeljica izv. prof. dr. sc. Ana Stupin.

Drugi je projekt u okviru programa Erasmus+ „Time to Become Digital in Law (DIGinLaw)“ čiji je nositelj Pravni fakultet Osijek u suradnji s partnerskim institucijama: Sveučilištem u Aberdeenu, Sveučilištem u Miljanu, Sveučilištem u Zagrebu (SRCE), a voditeljica je prof. dr. sc. Mirela Župan. Treći je projekt „VHDL/FPGA - mobilni učiteljski laboratoriј“ čiji je nositelj Fakultet elektrotehniku, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, a voditelj izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić. Projekt se izvodi u suradnji s Veleposlanstvom SAD-a.

Ukratko ćemo vas upoznati i s prvim prikazanim rezultatima istraživanja u okviru međunarodnoga projekta „Vrednovanje učenja na daljinu na visokoškolskim ustanovama u Srbiji i Hrvatskoj“ čiji je nositelj Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu u suradnji s Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti kao partnerskom institucijom, a voditeljica je projekta za Hrvatsku izv. prof. dr. sc. Tena Velki.

MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK

„INTERAKCIJA RENIN-ANGIOTENZINSKOG I ADRENERGIČKOG SUSTAVA U AKTIVACIJI ENDOTELA UZROKOVANOJ OKSIDATIVNIM STRESOM - RAS-ADRENOX“

- **Nositelj projekta:** Medicinski fakultet Osijek
- **Voditeljica projekta:** izv. prof. dr. sc. Ana Stupin
- **Sudarne ustanove:** Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci i Medicinski fakultet Sveučilišta u Ljubljani
- **Vrijednost projekta:** 999.695,00 kuna
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** 3. travnja 2017. - 2. listopada 2021.
- **Izvor financiranja:** Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ), istraživački projekt: IP-2016-06-8744

Istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost pod nazivom "Interakcija renin-angiotenzinskog i adrenergičkog sustava u aktivaciji endotela uzrokovanoj oksidativnim stresom - RAS-AdrenOX (IP-2016-06-8744)", koji se provodio na Medicinskom fakultetu Osijek, uspješno je završio. Taj projekt, voditeljice izv. prof. dr. sc. Ane Stupin, započeo je 3. travnja 2017., a završio je 2. listopada 2021. godine. Ukupna vrijednost projekta bila je 999.695,00 kuna, institucija nositeljica bila je Medicinski fakultet Osijek, a na projektu su uz djelatnike Medicinskog fakulteta Osijek sudjelovali i suradnici s Medicinskom fakultetu u Rijeci te Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani.

Uz voditeljicu izv. prof. dr. sc. Anu Stupin, projektni tim činili su i prof. dr. sc. Ines Drenjančević, izv. prof. dr. sc. Martina Mihalj, doc. dr. sc. Ivan Kukić, doc. dr. sc. Anita Matić, doc. dr. sc. Zrinka Mihaljević, dr. sc. Marko Stupin, dr. sc. Lidija Barić, Nataša Kozina, Nikolina Kolobarić, prof. dr. sc. Ines Mrakovčić-Šutić, izv. prof. dr. sc. Kristina Selthofer-Relatić, doc. dr. sc. Aleksandar Kibel, doc. dr. sc. Vatroslav Šerić, doc. dr. sc. Željko Debeljak i doc. dr. sc. Helena Lenasi.

S obzirom na činjenicu da prekomjeran dnevni unos kuhinjske soli danas predstavlja vodeći prehrambeni rizik za povećan

pobol i smrtnost u svijetu, koji je nedvojbeno povezan s nastankom i razvojem arterijske hipertenzije, glavni ciljevi ovog projekta bili su rasvjetliti bar dio mehanizama kojima prekomjeran unos kuhinjske soli dovodi do oštećenja vaskularne funkcije u zdravim pojedinaca, čak i prije nego dođe do povećanja arterijskog tlaka. Rezultati su ovog projekta pokazali da sedam dana prekomernog unosa kuhinjske soli oštećuje reaktivnost malih krvnih žila (mikrocirkulacije) u populaciji zdravih pojedinaca. Navedene promjene kojima kuhinjska sol djeluje na krvne žile dogadaju se neovisno o promjeni arterijskog tlaka ili promjeni sastava tijela i tjelesnih tekućina, već su posljedica jedinstvenog učinka soli na funkciju endotela krvnih žila. Nadalje, sedam dana prekomernog unosa soli uzrokovalo je povećanje razine oksidacijskog stresa i smanjenja antioksidacijskog kapaciteta u zdravim pojedinaca, dok je pojačana antioksidacijska obrana primjenom vitamina C i E tijekom prekomernog unosa soli sprječila oštećenje mikrovaskularne endotelne funkcije uzrokovane solju. Ti rezultati uputili su na ključnu ulogu oksidacijske ravnoteže u održavanju normalne

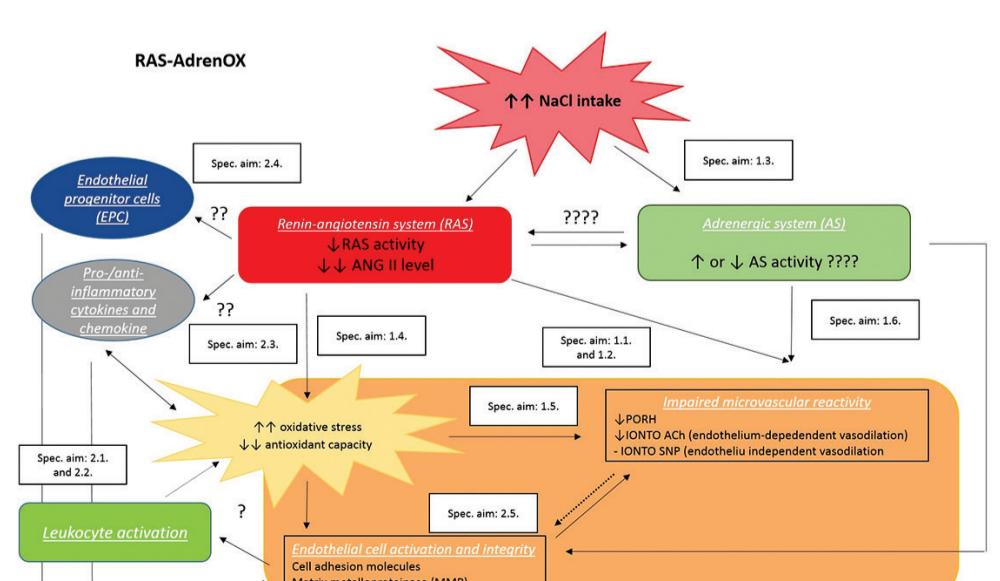
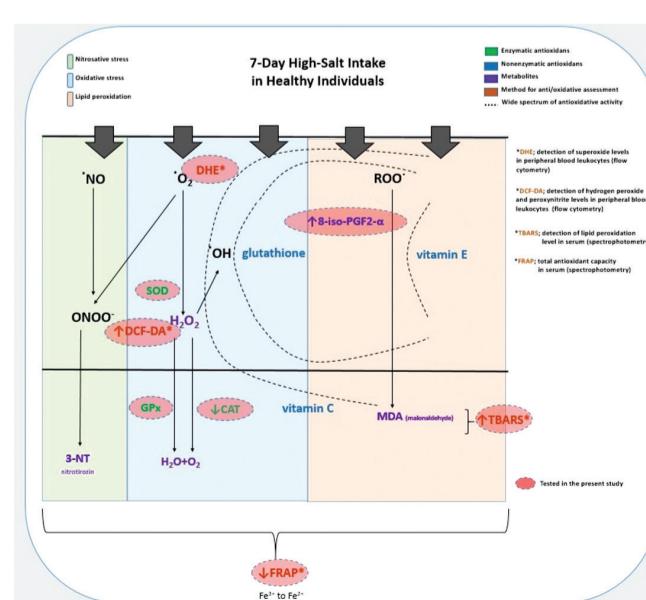
Suradnici na HRZZ.ovu istraživačkom projektu RAS-AdrenOX (IP-2016-06-8744)

vaskularne funkcije tijekom prekomernog unosa soli. Osim što oštećeće mikrovaskularnu endotelnu funkciju i dovodi do oksidacijske neravnoteže, sedam dana prekomernog unosa kuhinjske soli potiskuje aktivnost simpatičkog živčanog sustava. Ipak, rezultati su pokazali da su presjeka simpatičkog odgovora predstavlja fiziološki odgovor, a ne izravni patofiziološki mehanizam kojim prekomjeran unos soli utječe na mikrovaskularnu endotelnu funkciju. Zanimljivo je da sedam dana prekomernog unosa soli u zdravim pojedinaca dovodi i do modulacije imunološkog odgovora obilježenog nastankom upale niskog

intenziteta, a karakterizirane ranom aktivacijom Th17 pomagačkih T-stanica i istodobnim zaštitnim protuupalnim odgovorom posredovanim regulacijskim T limfocitima. Sažeto rečeno, rezultati ovog projekta po prvi su put pokazali da čak i kratkotrajan prekomjeran unos kuhinjske soli dovodi do oštećenja mikrovaskularne endotelne funkcije u zdravim pojedinaca, a povećana je razina oksidacijskog stresa ključan patofiziološki mehanizam uključen u navedeno oštećenje. Sredstva su projekta utrošena na kupnju nove istraživačke opreme za Laboratorij za kliničku fiziologiju i fiziologiju

sporta Zavoda za fiziologiju Medicinskog fakulteta Osijek, za komikalije i materijal korišten u provedbi istraživanja, te za diseminaciju rezultata i usavršavanje suradnika na projektu. Iz ovog je projekta proizašlo pet originalnih znanstveno-istraživačkih radova (Q 1 i Q 2) te jedan pregledni znanstveni članak. Rezultati su prezentirani na brojnim međunarodnim znanstvenim skupovima, i to kao šest pozvanih predavanja, šest je sažetaka prezentirano u obliku predavanja, a devet u obliku posterskih prezentacija. Iz rezultata ovog projekta obrađen je jedna doktorska disertacija te 13 završnih i diplomskih

radova studenata Medicinskog fakulteta Osijek. Tijekom provedbe projekta suradnici su se usavršavali na sedam međunarodnih radionica i tečajeva. Za istaknuti je da je izv. prof. dr. sc. Ana Stupin dobitnica Nagrade 'Vatroslav Florschutz' za najbolji znanstveni rad mladih znanstvenika Medicinskog fakulteta Osijek koji je dobila za rad u cijelosti proizašao iz ovog istraživačkog projekta. Nadalje, dr. sc. Lidija Barić dobitnica je prestižne stipendije Nacionalnog programa L'Oreal - UNESCO "Za žene u znanosti" za 2019. godinu, i to za znanstveni rad i temu njezine doktorske disertacije koja je izravno i u cijelosti proizašla iz ovog projekta. Također, dr. sc. Lidija Barić dobitnica je i nagrade najuspješnijem doktorandu na poslijediplomskom doktorskom studiju Biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Osijek. Iako je projekt službeno završio, još jedan originalan znanstveno-istraživački članak trenutačno je u procesu recenzije, a doktorandica Ana Knezović obranila je temu doktorske disertacije proizašle iz rezultata ovog projekta pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Ane Stupin, dok se obrana doktorske disertacije očekuje sljedeće proljeće.

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

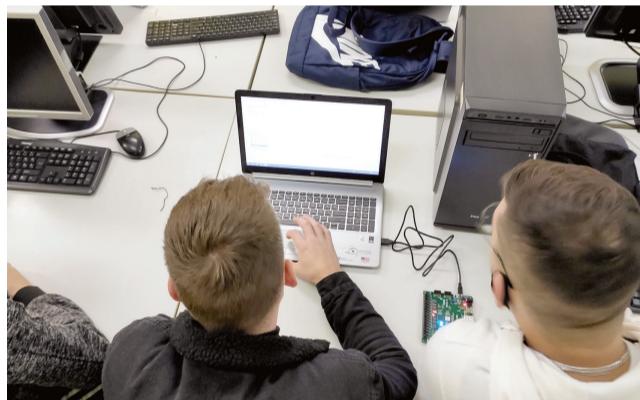
„VHDL/FPGA MOBILNI UČITELJSKI LABORATORIJ“

- Nositelj projekta: Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek
 - Voditelj projekta na FERIT-u: izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić i članovi: doc.dr.sc. Zdravko Krpić,
 - izv. prof. dr. sc. Ivan Aleksi, Filip Sušac, mag. ing. comp.
 - Vrijednost projekta: 90.830,00 kuna
 - Izvor financiranja: Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj

Opis projektu:

U Hrvatskoj nedostaje osoblja iz svih STEM kategorija te je potrebno povećati zanimanje za STEM područje među mладима kako bi se taj broj povećao u budućnosti. Jedan od načina promoviranja STEM područja jest izvođenje različitih radionica u laboratorijima fakulteta učenicima osnovnih i srednjih škola. Fakultet elektrotehničke, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek putem svojeg programa LABUS nudi suradnju osnovnim i srednjim školama Osječko-baranjske županije, ali i šire, u promoviranju STEM područja. Svojevrsni je nedostatak LABUS programa u tome što učenici moraju doći u prostorije fakulteta da bi stekli nova znanja i vještina kroz eksperimentalan rad u laboratorijima. Mnoge škole ili nemaju novčana sredstva ili nemaju vrijeme predviđeno nastavnim planom i programom za dolazak na fakultet. Projektom VHDL/FPGA mobilni učiteljski laboratorij rješava se problem dolaska učenika u laboratorije fakulteta. Projekt omogućava odlazak nastavnika i opreme u prostore škola i izvođenje radionica s istom opremom kao i u laboratorijima fakulteta, bez potrebe da učenici putuju na fakultet. Naše su ciljne skupine učenici škola iz slavonske regije smještene u Vukovarsko-srijemskoj, Brodsko-posavskoj i Požeško-slavonskoj županiji (Županja, Ilok, Sl. Brod, Požeška, Nova Gradiška).

ga, Nova Gradiška). S obzirom na nastavno područje članova projektnog tima, predloženi mobilni laboratorij omogućuje izvođenje vježbi dizajniranja digitalnih sustava u školskim učionicama. U ovom projektu koristimo svoje nastavno iskustvo o VHDL/FPGA tehnologiji za izradu laboratorijskih vježbi prilagođenih osnovnoškolskim i sred-

njoškolskim programima. Sva potrebna laboratorijska oprema u posebnim je prijenosnim koferima jednostavnim za prenošenje. Oprema se sastoji od FPGA razvojnih sustava tvrtke Digilent Inc. te prijenosnih računala s Xilinx ISE razvojnim okruženjem za dizajniranje digitalnih sklopova. Odabrana je VHDL/FPGA tehnologija jer je rijetko (nikako) zastupljena u osnovnim i srednjim školama, a u novije vrijeme često se koristi u industriji, posebno u autoindustriji. Osim VHDL/FPGA opreme, mobilni laboratorij sadrži još i projektor i bežični usmjerivač za povezivanje prijenosnih računala s internetskom. S obzirom na navedeno, osnovne i srednje škole trebaju osigurati samo običnu školsku učionicu s klupama i jednu internetsku utičnicu.

Provedba projekta odvijala se u razdoblju od 26. listopada 2020. do 1. studenoga 2021., a planirano je postići sljedeće ciljeve:

- opremiti mobilni učiteljski laboratorij sa svom potrebnom opremom i programskim alatima,
 - izraditi nastavne materijale (prezentacije, VHDL kod, programske upute) za radionice,
 - povećati zanimanja za STEM među osnovnoškolcima i srednjoškolcima,
 - promicati projekte i moguće primjene mobilnog učiteljskog laboratorija u što više škola te ostaloj javnosti izradom promidžbenog materijala i mrež-jeve.

nom stranicom. Provedbom projekta ostvareno je nekoliko rezultata: Izrađena su četiri prilagođene putne kofera sa svom opremom za mobilni laboratorij; tri kofera za opremu za učenike, a jedan kofer za opremu nastavnika. Izrađeni su materijali za izvođenje laboratorijske vježbe - radionice. Materijali uključuju prezentacije u digitalnom obliku i pripremljeni VHDL kôd za izvođenje zadataka na radionicama. Konačan su rezultat projekta izvedene radionice učenicima u školama. Ukupno je odradeno sedam radionica u šest različitih srednjih škola: Srednja škola Ilok, Tehnička škola Požega, Tehnička škola Slavonski Brod, Elektrotehnička i ekonomска škola Nova Gradiška, Tehnička škola

Županja i Srednja škola Dugopolje
Selo.
Na radionicama je sudjelovalo
više od 80 učenika od prvog do
četvrtog razreda srednje škole.
Svi su učenici dobili potvrdu o
sudjelovanju te promidžbene
materijale projekta.
Rezultati ankete provedene
među učenicima polaznicima
radionice pokazali su da je više
od 50 % učenika potaknuto
da se nastave baviti STEM po-
dručjem, a više od 66 % željelo
bi upisati izborni predmet na
temu VHDL/FPGA tehnologije.
Dodatne informacije o projek-
tu moguće je pronaći na po-
veznici [https://mobilelab.ferit.
hr/](https://mobilelab.ferit.hr/).

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

„TIME TO BECOME DIGITAL IN LAW (DIGINLAW)“

- Nositelj projekta: Sveučilište Strossmayera u Osijeku, Pravni fakultet Osijek
 - Partnerske institucije: Sveučilište u Aberdeenu, Sveučilište u Miljanu, Sveučilište u Zagrebu (SRCE).
 - Voditelj projekta: prof. dr. sc. Mirela Župan
 - Vrijednost projekta: 286.283,00 eura (financirano kroz program u 100 % iznosa)
 - Razdoblje trajanja provedbe projekta: 1. 4. 2021. - 31. 3. 2023.
 - Izvor financiranja: Agencija za mobilnost i programe Europske unije, program Erasmus +
 - 2014. - 2020. (Partnerstva za spremnost za digitalno obrazovanje u visokom obrazovanju)
 - Broj projekta: 2020-1-HR01-KA226-HE-094693

Potaknuti svješću o važnosti utjecaja digitalizacije na društvo, znanost i prijenos znanja, visokoškolske ustanove predvodene Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pod voditeljstvom prof. dr. sc. Mirele Župan (Pravni fakultet Osijek), aplicirale su na javni poziv za financiranje projekta "Time to Become Digital in Law" (DIGInLaw) kroz Erasmus + program. Projektni prijedlog pozitivno je vrijednovan te je odobreno financiranje našem Sveučilištu kao nositelju projekta, uz partnerstvo sa sveučilištima u Aberdeenu, Milatu i Zagrebu (SRCE). Opći je cilj projekta unaprjeđivanje korištenja digitalnih tehnologija u visokom obrazovanju u polju prava, s time da valja izdvojiti četiri specifična cilja. Prije svega, projekt ima kao specifičan cilj pridonijeti izgradnji te unaprjeđenju uspješnosti izvođenja nastave na daljinu (online) u visokoškolskim ustanovama u polju prava. Da bi se ostvario spomenuti cilj, potrebna je kvalitetna izobrazba profesora prava o digitalnim kompetencijama. Sljedeći specifični cilj projekta jest pružanje adekvatnog odgovora na izazove suvremenog tržišta rada u kontekstu odvjetničke profesije tako da se studentima pružaju kvalitetni treninzi o digitalnim kompetencijama te omogućuje upisi

tečajima te omogućuje upisavanje visokostandardnih online tečajeva. Time će studenti moći stjecati prenosive digitalne kompetencije i vještine koje su ekvivalentne razini 7 i 8 Europskog kvalifikacijskog okvira (EQF) što osigurava prepoznatljivost na razini Europske unije te ispunjavanje sve zahtjevnijih potreba tržišta rada pravne struke na europskoj razini. Treći specifični cilj projekta jest stvoriti opsežne online tečajeve (MOOCs) pravnog sadržaja razvojem 12 visokostandardnih tečajeva za e-učenja koji će biti otvoreni i dostupni studentima diljem svijeta, a ne samo partnerskih sveučilišta. Naposljetku, kao četvrti specifičan cilj izdvaja se poticanje istraživanja koja za predmet imaju digitalizaciju pravničkog obrazovanja i prava, a rezultati će biti publicirani znanstvenoj zajednici i drugoj zainteresiranoj javnosti putem konferencije i časopisa otvorenog pristupa. S obzirom na to da DIGinLaw

projekt pridonosi digitalizaciji obrazovanja pravnika i razvoju prenosivih digitalnih kompetencija, treba posebno istaknuti da je potpuno komplementarni nizu europskih i međunarodnih inicijativa. U tom smislu značajna je Digitalna strategija EU 2020. te ovaj projekt potpuno ispunjava željeno ulaganje u digitalne kompetencije za sve Europljane i izravno doprinosi postizanju otvorenog, demokratskog i održivog društva koje koristi prednosti tehnologije za ostvarivanje cilja da Europa postane klimatski neutralna do 2050. godine. Projekt DIGinLaw također je u skladu s Europskim akcijskim planom za digitalno obrazovanje 2021. - 2027., a isto tako i s globalnim inicijativama, prije svega UNESCO-a.

tne aktivnost na društvenim mrežama (DIGinLaw) kako biste bili ukorak sa suvremenim trendovima u digitalizaciji pravničkog obrazovanja, ali i prava - jer ne zaboravite, nepoznavanje prava škodi!

- **PRAVOSOV**
projektni tim:
● prof. dr. sc. Mirela
Zupan, voditeljica
projekta i voditeljica
PRAVOS tima
 - izv. prof. dr.sc. Tunji-
ca Petrašević, izv. prof.
dr.sc. Igor Vuletić, izv.
prof. dr.sc. Dunja Duić;
izv. prof. dr.sc. Pau-
la Poretti, izv. prof.
dr.sc. Martina Mikrut
Nađsombat, Martina Dr-
ventić, mag. iur., Jura
Golub, mag. iur., Andre-
ja Juričević Petričević,
mag. iur.

● DOGAĐAJI

- Edukacija za profesore uključene u projekt o digitalnim kompetencijama i razvoju tečajeva za e-učenje
 - PhD Book Club - "Europsko međunarodno privatno pravo u digitalnom svijetu"
 - Ljetna škola za najuspješnije studente partnerskih sveučilišta
 - Radionice s multiplicirajućim učinkom - na nacionalnoj razini
 - Transnacionalni sastanci
 - Završna znanstvena konferencija u Milanu
 - Rezultati:
 - Kvalitetni treninzi za profesore kojima stječu digitalne kompetencije za razvoj tečajeva za e-učenje
 - Pružanje odgovara na suvremene izazove tržišta rada u području prava
 - Razvoj 12 opsežnih online tečajeva (MOOCs) pravnog sadržaja otvorenog pristupa
 - Istraživanja o digitalizaciji pravničkog obrazovanja i prava publicirana u časopisu otvorenog pristupa i putem konferencije
 - Umrežavanje i međunarodna suradnja profesora i studenata
 - Suradnja s IT sektorom

APPLICATION OF CONTROL-VALUE THEORY IN THE CONTEXT OF ONLINE LEARNING AT UNIVERSITIES IN SERBIA: THE MEDIATING ROLE OF ACADEMIC EMOTIONS

Jasmina Pekić*, Ilija Milovanović*, Tena Velki**, Jasmina Kodžopeljić *

* Department of Psychology, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad
** Department of Social Sciences, Faculty of Education, Josip Juraj Strossmayer University in Osijek

CONCLUSION

- The obtained results indicate the importance of academic emotions for self-regulated aspects of metacognition in the context of online learning.
- Emotions that reflect enthusiasm regarding distance learning accelerate three general processes that make up metacognitive self-regulatory activities: planning, monitoring, and regulating, which is of particular importance for the final learning outcomes.

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

„VREDNOVANJE UČENJA NA DALJINU NA VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA U SRBIJI I HRVATSKOJ”

Prošli mjesec u Novom Sadu održana je međunarodna konferencija Savremeni trenodi u psihologiji. Na konferenciji su bili prikazani i prvi rezultati međunarodnog projekta "Vrednovanje učenja na daljinu na visokoškolskim ustanovama u Srbiji i Hrvatskoj". Nositelj projekta je Filozofski fakultet Sveučilišta u Novom Sadu, a Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti je partner na projektu. Međukulturalno istraživanje proveo je tim istraživača sa Sveučilišta u Novom Sadu i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a cilj je bio ispitati kako studenti doživljavaju učenje na daljinu, te kakve utjecaje ovaj oblik rada ima na različite ishode u učenju tijekom pandemije COVID-19. Na konferenciji se raspravljalo o izazovima online nastave u visokom obrazovanju u uvjetima pandemije, s kojim problemima se susreću studenti i nastavnici, a poseban je naglasak stavljen na doživljavanje negativnih emocija tijekom pandemije i njihov utjecaj na učenje i akademski uspjeh studenata.

Rezultati provedenog istraživanja za naše su Sveučilište pokazali kako se do pojave

pandemije COVID-19 većina studenata UNIOS-a (91%) nije susrela s pohadnjem nastave na daljinu. Tek malo više od polovine studenata (cca 55%) izražava zadovoljstvo nastavom na daljinu. Za vrijeme prvog lockdowna na UNIOS-u nastava na daljinu većinom se odvijala u stvarnom vremenu (63,14%) putem različitih platformi. Nastavnici su također u velikoj mjeri dostavljali studentima audio i video zapise predavanja i vježbi (67,40%). Ipak, najvećim dijelom su nastavnici dostavljali literaturu i power point prezentacije nastavnih cjelina (97,80%) kao i različite zadatke i aktivnosti koji studenti trebaju samostalno izvesti (95,29%). U konačnici studenti UNIOS-a su izrazili svoje mišljenje vezano uz uvođenje nastave na daljinu i u normalnim (svakodnevnim) uvjetima nevezanim uz pandemiju COVID-19. Studenti su bili poprilično podijeljeni po ovom pitanju, cca 41% smatra da bi se u normalnim uvjetima, nakon završetka pandemije COVID-19 nastava na daljinu trebala uvesti kao jedan od oblika redovne nastave dok se cca 31% ne slaže s tim.

Voditeljica projekta za Hrvatsku izv. prof. dr. sc. Tena Velki

Šesti Međunarodni kongres o pčelarstvu i pčelinjim proizvodima

Stela JOKIĆ

U Sarajevu je 20. i 21. studenog 2021. održan šesti Međunarodni kongres o pčelarstvu i pčelinjim proizvodima čiji je idejni tvorac i organizator skupa cijenjeni prof. dr. sc. Midhat Jašić. Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek i ove je godine bio suorganizator Skupa i dao svoj doprinos kroz znanstvena i stručna predavanja svojih eminentnih profesora, ali isto tako i u organizaciji samog Skupa. Kongres je i ove godine pokazao svoju interdisciplinarnost okupivši sve dionike iz područja pčelarstva i pčelinjih proizvoda. Rezultati istraživanja predstavljeni su na Kon-

gresu kroz zanimljiva i edukativna predavanja u kojima su sudjelovale različite struke, prehrabeni tehnolozi, nutricionisti, veterinari, liječnici, agronomi, farmaceuti te veliki broj istaknutih pčelara i drugih srodnih struka. Pčelarstvo je važna poljoprivredna djelatnost. Posljednjih godina raste interes za prirodne proizvode na bazi meda i drugih pčelinjih proizvoda zbog brojnih bioaktivnih spojeva koji se nalaze u njima i imaju odgovarajući pozitivan učinak na zdravlje ljudi. Suvremena medicina sve se više vraća svojim početnicima i traži odgovore upravo u blagodatima prirode. Stoga posebnu pozornost treba posvetiti edukaciji o drugim vrednim pčelinjim proizvodima kao što su pelud, matična mlijec, propolis, vosak i pčelinji otrov, ali i o gotovim proizvodima u čiji sastav se ugrađuju jer se time može postići veća tržišna konkurenčnost.

Posebnu pozornost treba posvetiti zaštiti i promicanju pčelinjih proizvoda zemljopisnog podrijetla te stalnom poticanju suradnje s akademskom zajednicom u cilju intenziviranja znanstvenoistraživačkog rada te u konačnici primjene novih tehnologija i razvoja novih proizvoda na bazi meda i meda. pčelinjih proizvoda koji mogu značajno unaprijediti praksu prerađe i proširiti raspoloživi assortiman proizvoda.

VIRTUALNA SMOTRA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Osijek, grad po mjeri studenta

Piše: Damir ŠPANIĆ

Na Filozofskom fakultetu Osijek održano je 9. prosinca 2021. otvorenje 25. Smotre Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koja se, silom pandemijskih neprilika, drugu godinu uzastopno održava virtualno. No ovakav koncepcija, pokazalo se, usmjeroj je Sveučilište u Osijeku prema inovativnijem pristupu koji je maturantima zasigurno puno bliži. Uvodnim govorom maturanima obratio se prof. dr. sc. Vlado Guberac, rektor Sveučilišta u Osijeku, poručivši kako je pri izboru studija važno savjetovati se s roditeljima i bližnjima, no i slijediti svoje srce i donijeti vlastitu odluku.

O tome na koji način prate i u svoje studijske programe uključuju ono što mladi žele u ova virtualna *ne-vremena*, kako se izrazila prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić, dekanica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, govorili su izv. prof. dr. sc. Emmanuel-Karlo Nyarko, prodekan za međunarodnu suradnju Fakulteta elektrotehnike, računarstva, informacijskih tehnologija Osijek, prof. dr. sc. Sonja Vila, prorektorica za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju Sveučilišta u Osijeku, prof. dr. sc. Krinoslav Zmaić, dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, prof. dr. sc. Ivica Mihaljević, dekan Medicinskih fakulteta Osijek, prof. dr. sc. Boris Crnković, dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku, izv. prof. dr. sc. Sanja Jukić, prodekanica za nastavu i

studente Filozofskog fakulteta Osijek. Završnu riječ maturantima uputila je prof. dr. sc. Loretana Farkaš, prorektorica za nastavu i studente Sveučilišta u Osijeku, istaknuvši vrhunske nastavnike, znanstvenike i kvalitetne prateće službe koji su studentima uvijek na raspolaganju tijekom studiranja. Tijekom razgovora koje je moderirao Branimir Felger

predstavljeno je šest područja znanosti/umjetnosti, čime je nastavljena tradicija predstavljanja sadržaja i kvalitetne obrazovne infrastrukture Sveučilišta u Osijeku maturantima te široj javnosti. Prilikom kreiranja studijskih programa u svim područjima naglasak je stavljen na praćenje potreba tržišta rada i suvremenih trendova kako bi nakon završetka

studija svi studenti imali prije svega vrhunsko znanje i kompetencije u izabranim područjima, a poslijedično i perspektivu zapošljavanja na tržištima rada ne samo u Hrvatskoj, već i u cijeloj Europi. Promotivnim filmovima predstavili su se 12 fakulteta, četiri sveučilišna odjela i Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku.

- Virtualna Smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kao i video otvorenja Smotre i promotivni filmovi sastavniča, trajno su dostupni na internetskim stranicama: smotra.unios.hr, a pristupiti se može i putem QR koda.

INTERNACIONALIZACIJA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Jedan od ciljeva Sveučilišta u Osijeku njegova je internacionalizacija, poručila je prof. dr. sc. Sonja Vila, prorektorica za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju Sveučilišta u Osijeku, jer želja je privući što više studenata i biti Sveučilište atraktivno na cijelom europskom području visokog obrazovanja. Studije na engleskom jeziku nude Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, a zajednički studij izvode Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek i Medicinski fakultet Osijek. Medicinski fakultet Osijek u ponudi ima i studij na njemačkom jeziku.

BAVITI SE (I) LJUDSKIM VRIJEDNOSTIMA

Logično je kako se, sasvim u skladu s vremenom u kojem živimo, ponavljajuće govorilo o tržištima rada, tehnologiji i trendovima digitalizacije, eksponencijalnom rastu IT sektora i podršci umjetne inteligencije, no zanimljivo je, kao znakovita protuteza, zazvučala izjava izv. prof. dr. sc.

SMJEŠTAJNI KAPACITETI I SVEUČILIŠNI KAMPUS

Prof. dr. sc. Vlado Guberac, rektor Sveučilišta u Osijeku, istaknuo je moderan Sveučilišni kampus u okviru kojega studenti imaju doista sve uvjete neophodne za normalan studentski život te sve veće smještajne kapacitete Sveučilišta u Osijeku. S početkom rada novog studentskog paviljona kapacitet 800 studenata, koji će biti najveći studentski paviljon u Hrvatskoj i čime će ukupan smještajni kapacitet Sveučilišta u Osijeku narasti na gotovo 1 600 ležajeva, bit će zadovoljene sve potrebe za smještajem studenata koji nisu iz Osijeka. Danas, kada je svaki peti stanovnik Osijeka student, Osijek možemo zvati studentskim gradom i gradom po mjeri studenata u pravom smislu riječi.

Sanje Jukić, prodekanice za nastavu i studente Filozofskog fakulteta Osijek. Parafrazirajući A. G. Matosu koji kaže da su humanistički studiji temeljni za poznavanje čitavoga čovječanstva, prof. Jukić naglasila je kako su u današnjem svijetu sve intenzivnije digitalizacije i robotizacije upravo humanistički studiji od presudne važnosti, jer studente uče kritički promišljati te baviti se čovjekom i ljudskim vrijednostima.

*Svim članovima osječke akademske zajednice i ljudima
dobre volje želimo čestit i blagoslovlen Božić
te sretnu 2022. godinu.*

Uprava Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

TEMA BROJA: KONAČNI REZULTATI UPISA STUDENATA U PRVU GODINU

Na studije Sveučilišta u Osijeku upisano ukupno 4205 studenata prve godine

Damir ŠPANIĆ

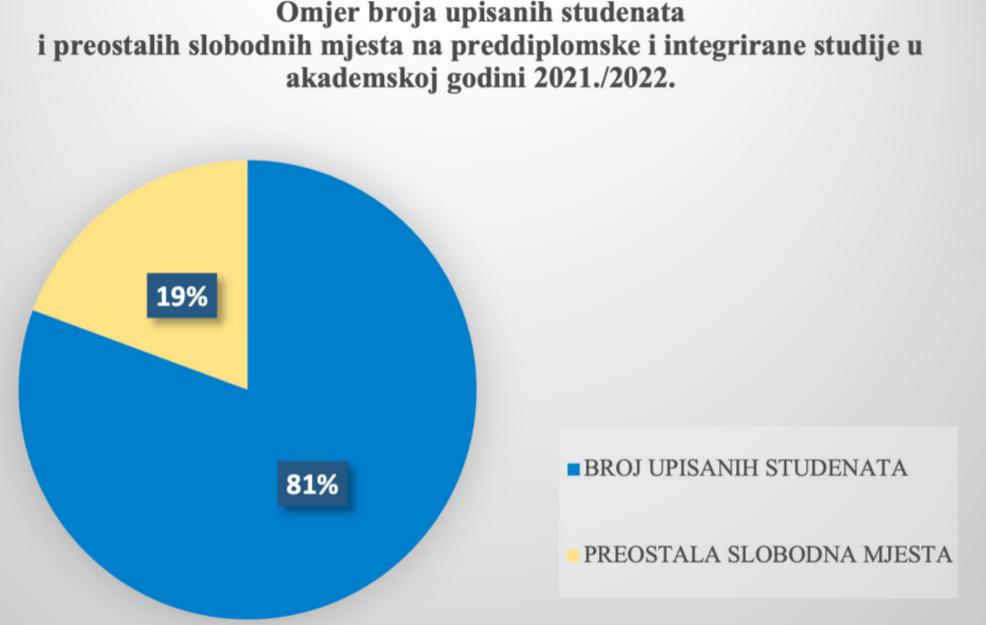
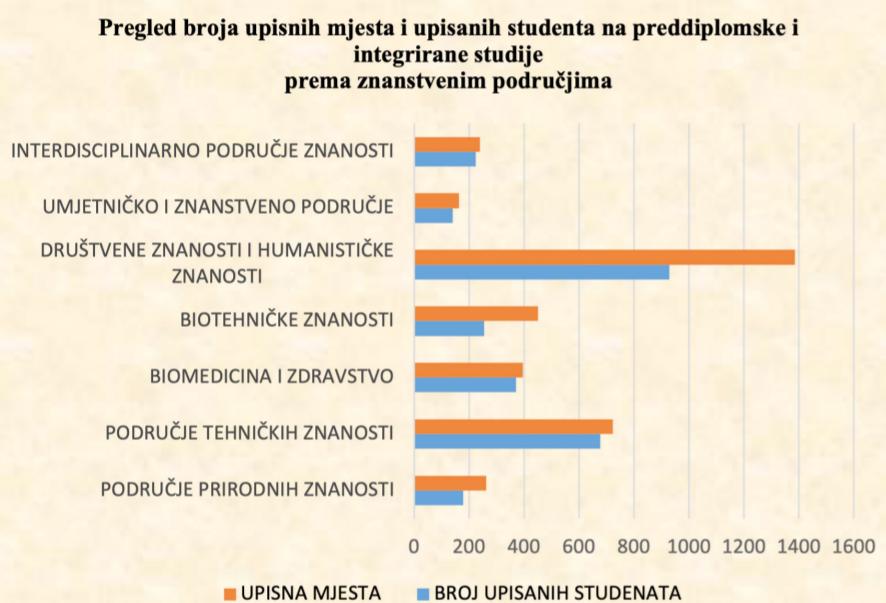
Prema podatcima znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, nakon provedenog ljetnog jesenskog upisnog roka, u prvu godinu studija na sveučilišne preddiplomske, integrirane i stručne studije u akademskoj godini 2021./2022. na Sveučilištu u Osijeku upisano je ukupno 2769 studenata, od kojih je 2282 redovitih studenta, 485 izvanrednih studenata te

dva studenta strana državljanina.

Prema znanstvenim područjima, najviše je studenta upisano, u odnosu na upisna mesta, u znanstveno-području biomedicine i zdravstva (93,67 %), a zatim slijede područje tehničkih znanosti (93,64 %), interdisciplinarno područje znanosti (93,30 %), umjetničko i znanstveno područje (85,89 %), područje prirodnih znanosti (67,80 %), područje društvenih znanosti i humanističkih znanosti (66,90 %) te područje biotehničkih znanosti (56,44 %). U odnosu na planirana upisna mjesta, u prvu godinu

studija na sveučilišne preddiplomske, integrirane i stručne studije u akademskoj godini 2021./2022. na Sveučilištu u Osijeku upisano je 1436 studenata u prvu godinu diplomskih sveučilišnih studija, od kojih je redovitih studenata 1101, izvanredni studenata 334 te jedan studeni strani državljanin.

Prema znanstvenim područjima, najviše je studenata upisano u prvu godinu diplomskih studija, u odnosu na upisna mesta, u interdisciplinarno područje znanosti (100 %) gdje su popunjena sva upisna mjesta, u prvu godinu

BOGATA PONUDA STUDIJSKIH PROGRAMA AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU PRIVUKLA UČENIKE DILJEM HRVATSKE

Lucija PERIĆ

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku u akademskoj godini 2021./2022. nudi čak deset preddiplomskih sveučilišnih studijskih programa: Glazbena pedagogija, Glazbena umjetnost i kultura, Pjevanje, Gluma i lutkarstvo, Likovna kultura, Dizajn za kazalište, film i televiziju, Kompozicija s teorijom muzike (smjer Teorija muzike), Žičani instrumenti (smjer Gitaru), Žičani instrumenti (smjer Tambura), Klavir te Kultura, mediji i međažrđenje. Pravo upisa na preddiplomske studije osjeća-

ke Akademije imaju kandidati koji su završili četverogodišnju srednju školu, položili ispite obveznog dijela Državne maturale na osnovnom (B) razini i položili provjeru posebnih znanja, vještina i sposobnosti na Akademiji. Provjera specifičnih znanja, vještina i sposobnosti prethodi upisu na gotovo sve preddiplomske sveučilišne studijske programe Akademije, osim na studijski program Kultura, medijski i menadžment.

Upisne kvote na pojedinim studijskim programima popunjene su već na ljetnjem roku,

pa je tako konačno ljetnjem razdoblju postupka stotinu dva i dvoje učenika po brojnosti došlo učenika iz Osijeka, nakon čega dolazi iz Osijeka, nakon čega dolazi iz Zagreba, Vinkovaca, Našica, Virovitice, Slavonskog

Broda, Koprivnice, Vukovara, Đakova, Požege, Županje, Nove Gradiške, Zadra, Čakovica, Bjelovara, Daruvaru, Riječku, Pakracu, Kninu, Brčkog i Livnu. Većina upisanih studenata, čak njih 56, završilo je preddiplomske studije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku provodit će se i u jesenskom roku za koji su preostala 34 slobodna upisna mjesta.

Iako je velik broj upisanih studenata završio srednju školu u Osijeku, studijske programe na Akademiji upisalo je mnoštvo učenika iz cijele Hrvatske. Od ukupno 122 upisanih studenata, većina dolazi iz Osijeka, nakon čega dolazi iz srednjih škola ostvarila su prosječnu ocjenu 4,23.

Odjel za matematiku

Odjel za matematiku izvodi dva preddiplomska sveučilišna studija: Matematika i računarstvo te Matematika. U akademskoj 2021./2022. na ljetnjem i jesenskom upisnom roku u prvu nastavnu godinu

studija Matematika i računarstvo upisano je 40, odnosno popunjeno je 91 % kvote što u potpunosti odgovara broju upisanih studenata u prošloj akademskoj godini. Projekat je ocjena iz srednje škole 4,2,

dok je prosječna rješenost obveznih predmeta državne maturice 61 %. Pritom je 81 % studenata na tom studijskom programu završilo gimnaziju, dok su ostali završili srednje strukovne škole.

Istovremeno su na studij Matematika upisani 23 studenta, odnosno popunjeno je 58 % kvote. U odnosu na prošlu godinu, na tom studiju prisutan je blji porast upisanih studenata od 15 %. Projekat ocjena iz srednje škole tih studenata iznosi 4,36, prosječna rješenost obveznih predmeta državne maturice iznosi 63 % te je 100 % tih studenata završilo gimnaziju. Uz Osječko-baranjsku županiju, odakle

dolazi najveći broj novih studenata, na Odjel za matematiku upisani su studenti tijecu akademski naziv sveučilišni privstopnik/ka/ce (univ. bacc. chem.), a upisna je kvota 48 za hrvatske državljanice i 2 za strane državljanice. Diplomski sveučilišni studij Kemija: smjer: nastavnički traže 2 godine, 4 semestra, nosi 120 ECTS bodova te građevinsko zanimanje. Uz Osječko-baranjsku županiju, odakle

STUDIJA NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2021./2022.

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek upisao više od 400 novih studenata

Ana ŠOKČEVIĆ

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (FERIT) regionalni je voda kada su u pitanju studijski programi elektrotehnike, informacijsko-komunikacijskih tehnologija te računarstva. FERIT nudi studijske programe na trijema razinama: preddiplomskoj (sveučilišni i stručni studiji) diplomskoj sveučilišnoj i poslijediplomskoj sveučilišnoj razini. Na preddiplomskoj sveučilišnoj razini moguće je upisati jedan od trogodišnjih studija: preddiplomski sveučilišni studij Računarstvo i preddiplomski sveučilišni studij Elektrotehnika i informacijske tehnologije. FERIT nudi i dva preddiplomska stručna studija: preddiplomski stručni studij Računarstvo i preddiplomski stručni studij Elektrotehnika (smjerovi Automatika i Elektroenergetika).

Ljetni upisni rok: Ljetni upisni rok na FERIT-u prošao je iznimno uspješno kada je u pitanju upis novih studenata. Na prvom roku popunjena su upisna mjesta na svim studijima osim na preddiplomskom sveučilišnom studiju Elektrotehnika i informacijske tehnologije na kojem je upisano 116 studenata na ljetnjem roku te još 22 na jesenskom upisnom roku. U srpnju 2021. FERIT je dobio dopusnicu od MZO-a za izvođenje dislociranog preddiplomskog stručnog studija Računarstvo u Vinkovcima gdje je kvota 40 studenata te je ove akademске godine FERIT upisati prvi 30 studenata u Vinkovcima.

Upisne kvote

STUDIJ	UPISNA KVOTA
preddiplomski sveučilišni studij Računarstvo	140
preddiplomski sveučilišni studij Elektrotehnika i informacijska tehnologija	140
preddiplomski stručni studij Računarstvo	60
preddiplomski stručni studij Elektrotehnika, smjer Automatika	30
preddiplomski stručni studij Elektrotehnika, smjer Elektroenergetika	30
preddiplomski stručni studij Računarstvo (dislocirani studij u Vinkovcima)	40

Zorana KOSTADINOVIC

ODJEL ZA KEMIJU

Pandemijsku i izazovnu akademsku godinu 2020./2021. na Odjelu za kemiju prividimo kraju s manjim brojem ukupno upisanih studenata na sve studijske razine u odnosu na prethodne godine. Ove su akademске godine na Odjelu studirala 154 studenata, od toga 93 studenata na preddiplomskom studiju i 61 na diplomskom studiju i 61 na preddiplomskom studiju (8 nastavnički smjer i 5 istraživački smjer). Od početka djelovanja Odjela za kemiju, upisano je ukupno 55 studenata kojima želimo mnogo uspjeha u stjecanju novih znanja i vještina na studiju te nakon završetka preddiplomskog studija upis željenog diplomskog studija.

Na Odjelu se izvode tri studijske programe (jedan preddiplomski i dva diplomska). Preddiplomski sveučilišni studij Kemija traje 3 godine, 6 semestara, nosi 180 ECTS bodova, njegovim završetkom studenti stječu akademski naziv magistar/ka/ce (mag. educ. chem.), a upisna je kvota 20 studenata koji su svaki upisani. U jesenskom roku biće 120 ECTS bodova te 20 novih studenata. Uz Osječko-baranjsku županiju, odakle

Kristian SABO

Stipendije Ministarstva poljoprivrede za studente PTFOS-a i FAZOS-a

Daniela ČAČIĆ KENJERIĆ,
Andrijana REBEKIĆ

Osnajivanje poljoprivredno-prehrambenog sektora doprinosi jačanju konkurentnosti i potiče regionalnog razvoja s načlaskom na ruralna područja. Prepoznao je to naše Ministarstvo poljoprivrede koje je kroz Razvojni sporazum za područje Slavonije, Baranje i Srijema omogućilo provedbu različitih investicijskih i infrastrukturnih projekata na području pet slavonskih županija. Unaprjedenje uvijek zahtijeva nove ideje, a njih, kao i želje za dokazivanjem, nikada ne nedostaje kod mlađih ljudi. Stoga je u okviru Razvojnog sporazuma 2. kolovoza 2019. godine potpisani Sporazum o suradnji za stipendiranje studenata visokih učilišta iz područja biotehničkih znanosti na području Slavonije, Baranje i Srijema između Ministarstva Poljoprivrede,

Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek (FAZOS), Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek (PTFOS), Veleučilišta u Slavonskom Brodu i Veleučilišta u Požegi. Sporazum se odnosi na akademске godine 2019./2020. - 2022./2023., a slijedom spora-

zuma u jesenskom razdoblju nakon završetka upisa za svaku obuhvaćenu akademsku godinu raspisuje se ograničeni javni poziv na kojem za stipendiju mogu konkurrirati svi redoviti i izvanredni studenti koji su u akademskoj godini za koju se dodjeljuje stipendi-

ja prvi put upisali 2. ili 3. godinu prediplomske studije i 1. ili 2. godinu diplomske studije iz područja biotehničkih znanosti (polja: agronomija, biotehnologija, prehrambena tehnologija i nutricionizam) koji studiraju na fakultetima s kojima je potписан spora-

zum. Sa Sveučilišta u Osijeku to su FAZOS i PTFOS. Iznos je stipendije za studente 10 000 kuna godišnje, sredstava su predviđena kao bespovratna potpora, a ukupan iznos stipendije isplaćuje se jednokratno. Kako su i za nas već dva ci-

klusa stipendiranja (akademске godine 2019./2020. i 2020./2021.), ističemo da je na PTFOS-u do sada dodijeljeno ukupno 459 stipendija, a u istom razdoblju na FAZOS-u je dodijeljeno ukupno 1087 stipendija.

Slijedom javnog poziva za akademsku godinu 2021./2022. za stipendiju se prijavilo 240 studenata PTFOS-a i 467 studenata FAZOS-a koji ispunjavaju uvjete za dodjelu stipendije.

U vrijeme pandemije, kada je socioekonomска situacija na globalnoj razini otežana, finansijska potpora u obliku stipendije mnogim studentima predstavlja razliku između nastavka studija i odustajanja od studija kako bi se borili za egzistenciju. Stoga se nadamo da će se po isteku ovog sporazuma otvoriti neke nove prilike da pomognemo mladima u stjecanju znanja i vještina te ostvarenju njihovih potencijala u nekoj od slavonskih županija.

Mislav Uzunić održao predavanje o filozofiji znanosti

ORGANIZATORI OTVORENOG ČETVRTKA

Učetvrtak, 25. studenog 2021. doktorand filozofije Mislav Uzunić održao je predavanje na Filozofskom fakultetu Osijek naslovljeno "Znanstveno istraživanje kao čitanje knjige prirode". U pitanju je bilo četvrtog dogadjanja u sklopu 10. ciklusa Otvorenog četvrtka. Iako se predavanje bavilo filozofijom znanosti, navedena je problematika zbog svoje obuhvatnosti ostala tek naznačena u povjesnim primjerima koji su činili okosnicu izlaganja. Sadržajno i vremenski predavanje se ponajviše usmjerilo na tri slučaja iz povijesti zapadne znanosti: promatranje Sunčeve pjege 807. godine, otkriće kisika u osamnaestom stoljeću te eksperimentalna zapažanja tijekom znanstvene revolucije sedamnaestog stoljeća. Ono što te epizode iz povijesti znanosti čini problemski zanimljivima, a što je predavanje nastojalo istaknuti, jest nužnost tumačenja dobivenih podataka dok u tom procesu ključnu ulogu i funkciju obavljaju znanstvena tradicija kao struktura koja

diktira - s poželjnim i nepoželjnim učincima - način konstrukcije, provodenja i komuniciranja istraživanja, a time i prihvatljive oblike tumačenja prirodnih pojava. U tom smislu nameće se pitanje je li moguće prepoznati te izbjegći opasnosti kružnog zaključivanja koje takav ustroj znanstvenog, ali i svakog ljudskog istraživanja nosi. Potvrđan odgovor na to pitanje razvio se u raspravi koja je uslijedila, a u kojoj su sudionici otkrili upravo filozofisku kritičnost kao nužnu sastavnicu takvih promi-

šljanja. Međutim, filozofisko nije ono vanjsko koje se poput oruda nadodaje znanosti, već je ono njezin temelj koji omogućuje da ona bude istraživanje znanja i istine kao istinska scientia i episteme. To nije tek puki prohtjev ili normativni zaključak, već o tome svjedoči i sama povijest znanosti koja je u kraćim episodama ocrtna i u ovom predavanju. Kao sljedeće dogadjanje u sklopu Otvorenog četvrtka najavljen je predavanje "Naša stara vir(ovanja)" koje će se održati 23. prosinca.

BAUK - otvorena predavanja i panel-rasprava na Akademiji za umjetnost i kulturu

Marina JAMBREŠIĆ,
Borko BARABAN

Dana 7. prosinca 2021. na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, u organizaciji Odsjeka za kulturu, medije i menadžment, a na inicijativu studenata, održana su otvorena predavanja i panel-rasprava u okviru dogadjanja naslovjenog BAUK. Cilj i svrha održanih predavanja bili su usmjereni odgovaranju na neka od najbitnijih pitanja u vrijeme pandemije virusom COVID-19 kako bi studenti imali kvalitetne izvore informacija. Izvanredni profesor Ivica Šola predavao je na temu "Zlouporaba slobode u ime slobode", asistent Tomislav Nedić, magistar prava, predavao je na temu "COVID-19 i ograničavanje prava i sloboda - od Cicerona do danas", dok je dr. sc. Marina Jambrešić zaokružila predavanja temom "Komparativna analiza COVID-mjera u državama članicama Europske unije - jesmo li najstroži?". Nakon predavanja održana je i panel-rasprava na temu "Je-

smo li COVID-potvrde?" koju je moderirao dr. sc. Igor Marvin, a na kojoj su kao gosti sudjelovali prorektor Sveučilišta red. prof. dr. art. Robert Raponja, izv. prof. dr. sc. Željko Pavčić s Filozofskoga fakulteta Osijek, dr. sc. Snježana Barić-Selmić, predavač Tomislav Leval te asistentica Iris Tomic. Teme koje su se također provlačile kroz predavanja i panel-raspravu bile su vezane uz identitet, javno i kulturno djelovanje u pandemiji, slobodu u digitalno doba, lažne vijesti o virusu COVID-19 te cjepivu u današnjem okruženju.

U doba kada postoje brojna pitanja vezana za pandemiju izuzetno je bitno studentima dati pravovremene, objektivne i argumentirane odgovore kako bismo ispunili vrlo odgovornu odgojno-obrazovnu svrhu naše institucije u kojoj su interesi studenata prioritet. Odaziv studenata bio je velik što dokazuje potrebu za takvim i sličnim dogadjajima u budućnosti. Akademija je poticajno mjesto studiranja, a u skladu s tim nastojat će se o svakom idućem bauku progovarati na stručan i argumentiran način.

Velik uspjeh Akademije za umjetnost i kulturu na nagradnom studentskom natječaju Hrvatske udruge za odnose s javnošću (HUOJ)

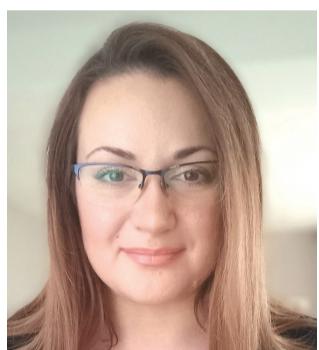
STUDENTICAMA AUK-a FINALE I NAGRADA „MLADA NADA“ ZA NAJBOLJI SEMINARSKI RAD

Tomislav NEDIĆ, Lucija MAJETIĆ

Hrvatska udruga za odnose s javnošću (HUOJ) dodjelila je 9. studenog 2021., u sklopu studentske konferencije, ovogodišnje studentske nagrade "Mlada nada". U finalu natječaja našle su se dvije studentice Odsjeka za kulturu, medije i menadžment Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Jelena Blašković Durdević i Lucija Majetić, koja je ujedno osvojila i nagradu za najbolji seminarski rad. HUOJ od 2015. godine dodjeljuje studentsku nagradu "Mlada nada". Nagrada se dodjeljuje u cilju poticanja izvrsnosti među studentima te služi kao motivacija za stjecanje novih znanja i vještina vezanih uz odnose s javnošću. Također, nagrada predstavlja svojevrsno strukovno priznanje studentima visokoobrazovnih učilišta. Stručno pteročrano povjerenstvo ocjenjuje studentske radove nastale prethodne akademske godine iz područja komunikacija i odnosa s javnošću, a postoje četiri kategorije nagrada: za najbolji seminarski rad, završni rad, diplomski rad te komu-

nikacijski plan. Kriteriji ocjenjivanja odnose se na sposobnost studenata da pristupe tematiki ozbiljno i stručno pri čemu još moraju paziti i na strukturiranost i preglednost, pismenost i izražavanje te kreativnost i inovativnost. U kategoriji seminarski rad studenti su pri obradi teme trebali

pokazati sposobnost samostalnoga služenja literaturom te primijeniti teorijsko i praktično znanje iz područja komunikacija i odnosa s javnošću. U samome finalu, od ukupno tri rada, našla su se i dva rada studentica Odsjeka za kulturu, medije i menadžment osječke Akademije. Jelena Blašković Đurde-

UKUPNO 36 PRISTIGLIH RADOVA IZ CIJELE HRVATSKE

- Ovogodišnje stručno povjerenstvo činili su doc. dr. sc. Hrvoje Jakopović s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu (predsjednik); dr. sc. Linda Martić Kuran s Veleučilišta "Marko Marulić" u Kninu; Feđa Hudina, voditelj internih komunikacija i projekata u Atlantic Grupi; Sanja Lukić Pirc, voditeljica Ureda za odnose s javnošću i marketing te predavačica na Visokoj poslovnoj školi PAR u Rijeci te Ana Škiljajic Ravensčak, PR manager u Komunikacijskom laboratoriju. One najbolje birali su među 36 pristiglih radova iz cijele Hrvatske što je ujedno i najveći broj prijavljenih radova do sada.

EAST2021 konferencija

Pajo BOSNIĆ

Dana 14. i 15. listopada na Ekonomskom fakultetu u Osijeku održala konferencija o budućnosti istočne Hrvatske pod simboličnim nazivom "EAST 2021". Riječ je o projektu kojem je cilj podizanje svijesti o važnosti i potencijalima istočne Hrvatske kao i ostanku mlađih u tom dijelu Hrvatske. Konferencija "EAST 2021" u dva je dana okupila mnoge respektabilne i afirmirane predavače iz znanosti, struke te javnog, državnog i lokalnog sektora čija je suradnja kručajalna za cjelokupan i održivi razvoj istočne Hrvatske. Planirano je da projekt zaživi i u godinama koje su ispred nas, ali u nešto drugačijem format. Dobio je i zeleno svjetlo od Ministarstva finansija, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU-a, Ministarstva turizma i sporta, Osječko-baranjske županije, Grada Osijeka, Ureda zastupnika u Europskom parlamentu Tomislava Sokola i mnogih drugih. Svako slovo u nazivu konferencije ima zasebno značenje, a ta su značenja:

E - europski fondovi kao važan izvor financiranja
A - agronomija kao važna grana za ovo područje
S - snaga koju istočna Hrvatska ima
T - tehnologija i tehnološki napredak.

Domagoj KOSTANJEVAC

U četvrtak, 11. studenog 2021. na Filozofskom fakultetu Osijek održana je prva tribina u sklopu 10. ciklusa Otvorenog četvrtka. Na tribini "Izazovi urbanističkom razvoju Osijeka" sudjelovali su arhitekt Ivan Cingel i doc. dr. sc. Željka Jurković s Gradevinskom i arhitektonskog fakulteta Osijek. Tribini je pratilo oko 25 posjetitelja. Teme tribine bile su povjesni kontekst urbanog planiranja u Osijeku kao i problematiziranje nedavnih intervencija u gradskim prostorima, a te su teme odabrane u svrhu povećanja razumijevanja problematike i kontinuirane javne rasprave o oblikovanju grada. U prvom dijelu tribine doc. dr. sc. Željka Jurković i Ivan Cingel održali su svoja uvodna izlaganja. Docentica Jurković u svojem je izlaganju govorila o stoljetnoj povijesti prostornog planiranja u Osijeku, s naglaskom na zelenu infrastrukturu kao gra-

dotorni element. Dotaknula se i projekta obnove bastione trase osječke Tvrde kao primjera problematične intervencije. Ivan Cingel u svojem je izlaganju pojasnio i problematizirao slučajeve planske ovjere gradnje u kompleksu Gradski vrt, gradnje nogometnog i teniskog centra na Pampasu te određivanje područja budućeg Gospodarskog centra i novog Kliničkog bolničkog centra putem trećih izmjena i dopuna Prostornog plana Osječko-baranjske županije. Usljedila

je zanimljiva rasprava više od sat vremena pitanjima iz publike, a posebno se mogu izdvojiti pitanja vezana uz rad građanskih inicijativa "Patuljasta rapsodija" i "Bijela lada" koje su tijekom ove godine uzbukale osječku javnost na teme prostornog planiranja i uređenja prostora. Kao sljedeće događanje u sklopu Otvorenog četvrtka najavljeno je predavanje "Znanstveno istraživanje kao čitanje knjige prirode" koja će se održati 25. studenog.

Nagrada Hrvatske udruge za marketing (CROMAR) za najbolju doktorsku disertaciju iz područja marketinga dodijeljena dr. sc. Jeleni Franjković, poslijedoktorandici Ekonomskog fakulteta u Osijeku

Dr. sc. Jelena Franjković

Ana PAP

percepcija i evaluacija cijena te njihov utjecaj na odluke potrošača o kupovini. Ta percepcija cijena se može nazvati i cjenovnim imidžem. Cjenovni imidž maloprodavača je marketinški koncept koji značajnu pažnju dobiva razvojem maloprodajnih oblika diskontera koji kao konkurenčku prednost ističu niske cijene. Time se za njih, ali osobito za njihovu konkurenčiju, javlja važno pitanje: kako postići povoljan cjenovni imidž, tj. kombinaciju i postizanje najboljeg omjera percepcije niskih cijena i zadovoljavajuće ili visoke ponudene kvalitete proizvoda i usluga, a da pri tome stvarne cijene nisu uvijek i nužno niske. Dr. sc. Jelena Franjković, u svrhu dobivanja odgovora na ovo pitanje razvila je najprije konceptualni model, a potom i kreirala, testirala i dokazala valjanim novim pristup mjerjenju cjenovnog imidža, identificirala je nove utjecajne čimbenike na cjenovni imidž i efekte cjenovnog imidža na ponašanje potrošača. Time je dala važan teorijski, metodološki i aplikativni doprinos, ali i snažan poticaj budućim istraživanjima u predmetnom području. Katedra za marketing Ekonomskog fakulteta u Osijeku, ali i uprava fakulteta i svi kolege, čestitali su kolegici Franjković na nagradu, kao i na samom doktorskom radu te vjeruju kako će kolegica Franjković i u budućnosti nastaviti ostvarivati sjajne rezultate u znanstveno-istraživačkom radu, otvarati nova pitanja u području upravljanja cijenama kojim se primarno bavi kao i drugim marketinškim temama.

GLOBALNI TJEDAN PODUZETNIŠTVA 2021.

Jelena VUKOVIĆ

Studentska udruga Poduzetnici bez granica (EWoB) koja djeli pri Ekonomskom fakultetu u Osijeku jedna je od najaktivnijih udruga Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera. Jedina u Hrvatskoj već je četrnaestu godinu zaredom organizirala Globalni tjedan poduzetništva (GEW) koji se ove godine održao 9. i 10. studenog. GEW se obilježava svake godine u studenom i poziva mlade, ali i sve zainteresirane da se pridruže rastućem pokretu poduzetnika koji traže nove ideje i bolje načine za razvoj posla.

Ovogodišnja tema bila je "Poduzetništvo 4. generacije" gdje su posjetitelji imali priliku čuti razne stručne predavače iz područja IT sektora. Oni su govorili o razvoju tehnologije, digitalizaciji, njihovu nastupu na hrvatskom i stranom tržištu te kako su zapravo od malih ideja uspjeli doći do velikih tržišta na kojima sada posluju. Službeno otvorenje ovogodišnjeg GEW-a bilo je u utorak, 9. studenog 2021. godine u 13,00 sati na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Prvo predavanje s početkom u 13,00 sati održao je Albert Gajšak, 22-godišnji hrvatski inovator i vlasnik tvrtke CircuitMass. Nakon Alberta posjetitelji su mogli poslušati još četiri gosta predavača: Teu Pakšec (Gideon Brothers), Luku i Marinku Krčmara (Livmark), Zorina Radovančevića (Escape) i Srđana Kovačevića (Orqa).

Prvo predavanje u srijedu, 10. studenog s početkom u 13,00 sati bilo je rezervirano za Nikolu Stolnika (Good Game Global). Osim Nikole, u srijedu su predavanja održali i Goran Kovačević (Infinum), Ines Hajdu (Agrivi), Alen Nadsombat (Smart) te osječka agencija Root s kojom je zaključen ovogodišnji Globalni tjedan poduzetništva.

Prvo predavanje u srijedu, 10. studenog s početkom u 13,00 sati bilo je rezervirano za Nikolu Stolnika (Good Game Global). Osim Nikole, u srijedu su predavanja održali i Goran Kovačević (Infinum), Ines Hajdu (Agrivi), Alen Nadsombat (Smart) te osječka agencija Root s kojom je zaključen ovogodišnji Globalni tjedan poduzetništva.

Službeno otvorenje ovogodišnjeg GEW-a bilo je u utorak, 9. studenog 2021. godine u 13,00 sati na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Prvo predavanje s početkom u 13,00 sati održao je Albert Gajšak, 22-godišnji hrvatski inovator i vlasnik tvrtke CircuitMass. Nakon Alberta posjetitelji su mogli poslušati još četiri gosta predavača: Teu Pakšec (Gideon Brothers), Luku i Marinku Krčmara (Livmark), Zorina Radovančevića (Escape) i Srđana Kovačevića (Orqa).

Prvo predavanje u srijedu, 10. studenog s početkom u 13,00 sati bilo je rezervirano za Nikolu Stolnika (Good Game Global). Osim Nikole, u srijedu su predavanja održali i Goran Kovačević (Infinum), Ines Hajdu (Agrivi), Alen Nadsombat (Smart) te osječka agencija Root s kojom je zaključen ovogodišnji Globalni tjedan poduzetništva.

Google Ads akademija [Escape & EFOS]

Bruno BUDIMIR

Ekonomski fakultet u Osijeku i digitalna agencija Escape ponovno su pokrenuli Google Ads akademiju u kojoj su studenti na diplomskoj razini, ali i studenti treće godine prediplomske razine dobili mogućnost akademije na kojoj su predavači etablirani stručnjaci iz domene digi-

talnog marketinga kao što su Miroslav Varga i Zorin Radovančević te drugi iz agencije Escape. Studenti se u okviru Google Ads akademije posebno bave Google alatima za digitalni marketing s posebnim fokusom na Google Ads i Google Analytics. Google Ads akademija provodi se u nekoliko faza pri čemu u prvoj fazi studenti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku slušaju predavanja, u drugoj fazi samostalno uče kroz Go-

ogle materijale i radionice, a u trećoj fazi studenti će imati praktične zadatke i u konačnici će najbolji polaznici dobiti program stručne prakse i mentorske potpore upravo u agenciji Escape. Cilj Google Ads akademije jest suradnjom s poslovnim okruženjem studentima omogućiti što realniji uvid u praktičnu primjenu digitalnog marketinga uz koji bi, naravno, dio studenta dobio priliku steći dodatna znanja ili se i zaposliti.

EQAF 2021.-Europski forum o osiguravanju kvalitete

Renata BALIČEVIĆ,
Marina HOLJENKO

Šesnaesti po redu Europski forum o osiguravanju kvalitete (EQAF) održan je u obliku online sesija na temu „Izgradnja povjerenja i unaprijeđenje: od informacija do dokaza“. Forum je održan u razdoblju od 18. do 19. studenoga 2021. godine. Domaćin manifestacije bilo je Sveučilište Aalto u Finskoj uz potporu Europske udruge siveučilišta u čijem je sastavu i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Ovogodišnji online EQAF okupio je sudionike iz različitih zemalja (Finska, Irska, Norveška, Švedska, Bugarska, Portugal, Velika Britanija, Švicarska, Španjolska, Ukrajina, Njemačka, Poljska, Austrija, Sjedinjene Američke Države, Libanon, Rumunjska, Italija, Kazahstan, Francuska, Slovenija, Hrvatska i dr.) te različitih funkcija na svojim ustanovama (voditelji ureda/centra za unaprijeđivanje kvalitete, punomoćnici rektora za kvalitet obrazovanja, potpredsjednici udruge studenata, dekani, prorektori).

Forumu je nazočila i Marina Holjenko, mag. iur., voditeljica Odsjeka za unaprijeđivanje kvalitete obrazovanja pri Centru za unaprijeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja Sveučilišta u Osijeku.

EQAF je suorganiziran od strane E4 grupe (ENQA - Europske udruge za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju, ESU - Europske studente unije, EUA - Europske udruge siveučilišta i EURASHE - Europskog udruženja institucija u visokom obrazovanju). Spomenuta E4 grupa od 2006. godine pruža jedinstvenu platformu za raspravu, profesionalan razvoj i razmjenu iskustava među dionicima koji se bave osiguranjem kvalitete u visokom obrazovanju.

EQAF je suorganiziran od strane E4 grupe (ENQA - Europske udruge za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju, ESU - Europske studente unije, EUA - Europske udruge siveučilišta i EURASHE - Europskog udruženja institucija u visokom obrazovanju). Spomenuta E4 grupa od 2006. godine pruža jedinstvenu platformu za raspravu, profesionalan razvoj i razmjenu iskustava među dionicima koji se bave osiguranjem kvalitete u visokom obrazovanju.

Ovogodišnji Forum posebno se istaknuo svojom online vizualnom idejom kojom je sudionicima omogućio izvrsnu komunikaciju dajući im na izbor korištenje "soba" koje su nudile različite teme razgovora. Realizirano je odlično umrežavanje, prilika za razmjenu iskustava i povezivanje s ostalim kolegama putem privatnog razgovora (chata) ili dogovaranjem privatnih sastanaka ovisno o najvećem području interesa.

Potaknut je dijalog koji premošćuje nacionalne granice i vodi do rasprave o kvaliteti u visokom obrazovanju te je stvoreno zajedničko europsko razumijevanje procesa unaprijeđenja kvalitete kroz rasprave i umrežavanje među različitim dionicima.

Poseban naglasak stavljen je na "Standarde i smjernice za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju" te je predstavljeni osnovni kriterij za osiguranje kvalitete.

Spomenuta je i nezaobilazna kultura kvalitete koja čini osnovu za bilo kakvo poboljšanje kvalitete unutar različitih organizacija. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku kao član Europske udruge siveučilišta također promiče kulturu kvalitete i teži realizaciji okruženja u kojem zaposlenici na svim razinama upravljanja slijede smjernice za kvalitetu u cilju njezina neprekidnog unaprijeđenja.

Sudjelovanje na skupu prilikom je za razvoj novih kompetencija, mogućnost daljnog razvoja kulture kvalitete visokoga obrazovanja te proširenje na širu zajednicu kao i unaprijeđenje komunikacije unutar dionika interesne skupine. Također je važno zadržati kontinuitet sudjelovanja u svrhu razmjene iskustava i uočavanja prilika za napredak u budućim planovima aktivnosti razvoja kvalitete visokoga obrazovanja.

zentacija korisnih naslova: Digitalna transformacija podataka u procesima osiguranja kvalitete; Korištenje indikatora tijekom vanjskog osiguranja kvalitete; Korištenje indikatora tijekom vanjskog osiguranja kvalitete - socijalna dimenzija u visokom obrazovanju; Osiguranje kvalitete i akademski integritet; Strukturirani indikatori za upravljanje sustavima kvalitete u visokom obrazovanju; Agilnost i povjerenje u upravljanju kvalitetom na viskim učilištima; Osnaživanje osoblja i studenata za učinkovito korištenje podataka; Kvantitativni podaci, indikatori i analiza softverskih podataka - korisni alati za donošenje odluka u visokom obrazovanju; Transformiranje informacija u podatke; Pokretanje nove EQA metodologije - ključna uloga dokaza u izgradnji povjerenja; Osiguranje kvalitete i njen utjecaj sagledan iz drugačije perspektive.

Spomenuta je i nezaobilazna kultura kvalitete koja čini osnovu za bilo kakvo poboljšanje kvalitete unutar različitih organizacija. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku kao član Europske udruge siveučilišta također promiče kulturu kvalitete i teži realizaciji okruženja u kojem zaposlenici na svim razinama upravljanja slijede smjernice za kvalitetu u cilju njezina neprekidnog unaprijeđenja.

Sudjelovanje na skupu prilikom je za razvoj novih kompetencija, mogućnost daljnog razvoja kulture kvalitete visokoga obrazovanja te proširenje na širu zajednicu kao i unaprijeđenje komunikacije unutar dionika interesne skupine. Također je važno zadržati kontinuitet sudjelovanja u svrhu razmjene iskustava i uočavanja prilika za napredak u budućim planovima aktivnosti razvoja kvalitete visokoga obrazovanja.

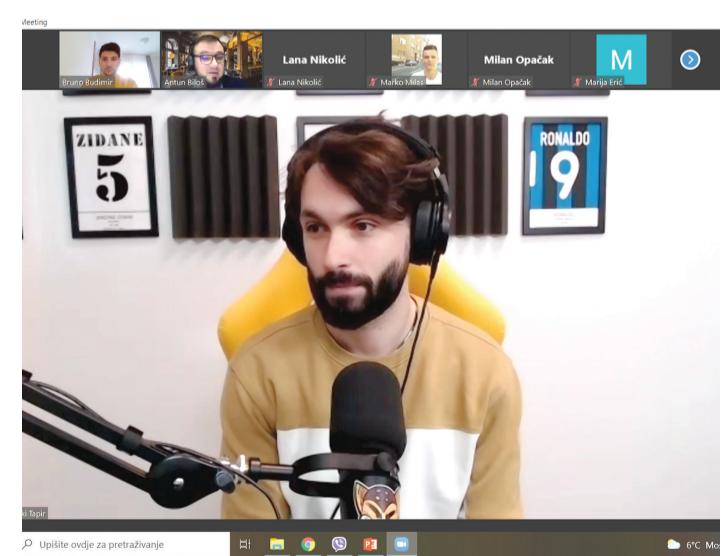
Malajski Tapir na EFOS-u

Bruno BUDIMIR

Okvиру seminarске nastave kollegija E-marketing 11. studenog 2021. godine govorio je jedan od najistaknutijih predstavnika gaming industrije u Hrvatskoj, ali i gaming influencer Ivan Radoš, široj javnosti poznatiji pod pseudonimom Malajski Tapir.

Gostovanje je održano u virtualnom obliku jer epidemio loša situacija nije dopuštalа kontaktnu nastavu u tom trenutku, a Malajski Tapir pri dužio nam se upravo iz rođenog Osijeka, a ne s Malajskog poluotoka.

Studentima treće godine prediplomskog studija ispričao je s kojim se izazovima najviše susretao dok je gradio svoju zajednicu na društvenim mrežama koja danas broji gotovo 450 tisuća pratitelja te koliko mu marketinški

alati pomažu u procesu planiranja i kreiranja sadržaja za ciljno tržište. U okviru kollegija E-marketing kod izvanrednog profesora Biloša i asistenta Budimira studenti obraduju različite tehnikе i alate iz područja digitalnog marketinga

među kojima je i tema marketinga influencerima, a u 45-minutnom gostovanju studenti su mogli dozнатi mnogo upravo o marketingu influencerima, o odnosu klijenta i influencera, ali i o tome kako izgleda druga strana te slave na društvenim mrežama.

SIMPLY THE BEST

- Nagrada turističke struke Ekonomskome fakultetu u Osijeku i profesorici Jasni Horvat za spajanje umjetnosti i znanosti

Ivan KELIĆ

Simply the best tradicionalna je godišnja nagrada za kvalitetu, inventivnost i kreativnost u turizmu utemeljena 2009. godine, a zadnjiciju ju dodjeljuju UHPA - krovna udružba hrvatskih putničkih agencija i specijalizirani turistički magazin Way to Croatia.

Višegodišnji naporovi profesorce Jasne Horvat usmjereni na povozivanje znanosti i umjetnosti te njihova primjena na postupke brendiranja grada i države te kreativne industrije, metodologije i statistike ove su godine nagrađeni u kategoriji Osoba godine. Nagrada je profesorici Jasni Horvat uručena 23. studenoga 2021. godine u Crikvenici za održavanja Burze PUT. Na svečanosti uručivanja nagrade u Hotelu Katarina okupilo se više od 170 sudionika iz pet država, a okupljeni uzvanici doznali su i obrazloženja svake dodijeljene nagrade. Profesorka Jasna Horvat tako je proglašena "jednostavno najboljom" osobom 2020. godine za "putopisnu književnost kroz koju je predstavljanjem baštinskih sadržaja kreativno povozala prošlost i sadašnjost te svojim romanima povezala Hrvatsku s globalnom zajednicom putem arhetipskih likova poput Marka Pola i Nikole Tesle. Time je ujedno dala i značajan doprinos promociji Hrvatske kao turistički zanimljive i sadržajne destinacije."

Naslov "jednostavno najbolje" osobe 2020. godine profesorka je Horvat ponijela zbog doprinosu turizmu ostvarenih inovativnim književnim djelima i prvim "pametnim" romanima u Republici Hrvatskoj višestruko promoviranim u zemlji i inozemstvu, a roman Vilijun (engl. Villain) upravo je objavljen na engleskom jeziku u prijevodu profesorce Jadranke Zlomislć u izdanju Naklade Ljevak. Riječ je o tekstu kojim se Republika Hrvatska brendira ishodišnom točkom na Putu svile, Marku Polu daju ulogu književnoga junaka koji promovira Kraljevstvo hr-

vatsko.

Grad Osijek profesorka je Horvat turistički brendirala gradom zagrljajem, meandrom i gradom koji Osijeva, a metode i postupke brendiranja pojasnila je profesorka Josipa Mijoč u predgovoru publikacijama Ars Eugenium (Andizet, 2020) i Ars Meandrum (Andizet, 2021). Riječ je o brendiranju grada Osijeka započetom 2009. godine romanom

Bizarij te produbljenim 2019. godine romanom OSvojski kojima se istodobno propituju potencijali književnosti i njezine uloge u kreativne industrije čiji su proizvodi rezultat projektnoga zapošljavanja u industriji znanja i inovacija. Objedinjavanje znanosti i umjetnosti u radu profesorce Jasne Horvat potvrđuje i Državna nagrada za znanost iz 2018. godine kojom je nagrada

na Kreativna riznica - popularizacijski simpozij kreativne industrije Ekonomskoga fakulteta u Osijeku.

Nagrada primljenim za svoj znanstveni i umjetnički rad profesorka Jasna Horvat postavila je Ekonomski fakultet u Osijeku kao i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera središta kreativne industrije u Republici Hrvatskoj.

"Medunarodni press centar - skriveni eter ratnog izvještavanja u Osijeku"

Goran REM, Gordana LESINGER

Nakon eskalacije ratnih razaranja na području Osijeka strani novinari pokazali su velik interes za zbiravanja na tom sveukupnom istoku Hrvatske. Zbog ubrzano rastuće potrebe za distribucijom informacija na stranim jezicima, Glas Slavonije, tada najrazvijeniji dnevni list istočne Hrvatske, angažirao je nekoliko svojih djelatnika te raspisao natječaj za suradnike u Medunarodnom press centru. Isprrva se ta struktura nazivala Press klub te je rad bio smješten u Hotel Osijek, no nakon granatiranja ekipa od šest članova (Tihomir Ravlić, Damagor Šimić, Željko Jung, Tatjana Mioković, Mirko Volarević i Sonja Vuković) seli se u osječki Pothodnik sa zadaćom održavanja i snimanja svih dnevnih konferencija za medije, odnosno svih javno danih izjava koje su služile za informiranje domaće i strane javnosti. Specifičnost samog Pothodnika bila je u tome što je riječ o atomskom skloništu u kojem je bio smješten i dio civila preostalih u Osijeku, ali i prognanici koji nisu imali odgovarajući smještaj. Tako je dio gradana Osijeka kao i prognanika uživo svjedočio zbiranjima u Pothodniku te su prvi bili informirani o dogadjajima na terenu.

Centar je počeo s radom u kolovozu 1991. godine, a završetkom sukoba u lipnju 1992. godine Centar se raspušta.

Osnutkom Foreign press biuroa pri Hrvatskom informativnom centru u Zagrebu te Ministarstvu informiranja, osječki Medunarodni press centar ulazi u njihovu mrežu, ali ostaje samostalan osječki projekt. U Medunarodni su press centar do-

lazili svi politički, vojni i civilni dužnosnici te diplomati koji su posjećivali Osijek, a gradonačelnik Zlatko Kramarić uveo je praksu svakodnevnih konferencija za medije što je održavao puni radni komunikativni i komunikacijski ritam. Medijska scena u gradu Osijeku toga vremena radila je pod zahtjevima, stoga je tako improvizirani studio izvrstan i osječki autentičan medijski "izum" ratnog izvještavanja. Jednako tako, značajno je zabilježiti ulogu grada Osijeka u obrani Republike Hrvatske, nakon pada Vukovara, jer Osijek je tada bio iznimno važno političko i vojno središte, na prvoj crti obrane. Ogoroma "nevidljiva" fronta te obrane sagrađena je u aktivnostima istočnogradskeh medijskih imena, a MPCO je dinamično sintetizirao i distribuirao ratnu faktografiju nastalu njihovim intenzivnim radom.

Za potrebe monografije autora je, u uskoj suradnji i svojevrsnom suautorstvu sa suradnicima iz temeljne MPCO-ove šestorke, koristila povijesnu metodu kako bi bio prikazanim kontekstom u kojem je grad Osijek, kao sjedište i sveukupne vojne zone, tada funkcionirao. Jednako tako, korištena je analiza sadržaja iz dostupnih izvora te se metodom koncentriranoga dubinskog intervjua primilo svjedočanstva šest ključnih aktera koji su sudjelovali u radu Medunarodnog press centra u Osijeku.

U ovoj dokumentarističko-istraživačkoj monografiji kroz tridesetak autentičnih i autoriziranih svjedočenja direktnih sudionika te s mnóstvom dokumenta i fotografija prikazan je značaj i uloga Medunarodnog press centra u Osijeku tih ratnih dana 1991. - 1992.

"Održan dan otvorenih vrata EU projekata" Ekonomskog fakulteta u Osijeku

Ana PAP

Dana 23. studenoga 2021. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku održan je „Dan otvorenih vrata EU projekata Ekonomskog fakulteta u Osijeku“ u okviru kojeg se održala panel-rasprava „Izazovi u pripremi i provedbi EU projekata visokoškolskih institucija“. Cilj panela bio je uputiti na probleme s kojima se suočavaju nastavnici pri prijavi EU projekata, koji su motivi za uključivanje u projekte te na koji način bi uredi za projekte mogli pomoći u svladavanju prepreka te motiviranju nastavnika za sudjelovanje u EU projektima. U panelu

su sudjelovali neki od profesora koji su voditelji aktualnih EU projekata na Ekonomskom fakultetu u Osijeku (izv. prof. dr. sc. Anamarija Delić, prof. dr. sc. Davor Dujak, izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg, izv. prof. dr. sc. Damagor Karačić) i voditeljica Ureda za projekte pri Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku mr. sc. Darija Krstić. Panel je moderirala prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka, prodekanica za suradnju s okruženjem, medunarodnu suradnju i projekte. Kroz razgovor s panelistima, svi su prisutni imali priliku dobiti više informacija o tekućim projektima Ekonomskog fakulteta u Osijeku, mogućnostima koje sudjelovanje u projektu pruža,

ali i izazovima koji taj posao sa sobom nosi. Aktualni su projekti koje Ekonomski fakultet u Osijeku provodi (ili kao nositelj projekta ili u svojstvu partnera na projektu): ARDENT - Advancing Rural Development through Entrepreneurship Education for Adults, CroViZone - Prilagodba vinogradarskih zona RH klimatskim promjenama, CSI: CustomDigiTeach - Creating social impact through customized digital teaching formats, European Training Programme in Entrepreneurship for Educators, Izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije (E4), MI (Migracijski izazovi) - jučer, danas sutra, VIRTUALS - Virtual Visiting

Professors i VirtuOS - uspostava regionalnog centra kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva. Neki od tih projekata ostvarili su značajne rezultate i dali doprinos razvoju lokalnih zajednica u područjima kao što su obrazovanje, poduzetništvo, ruralni razvoj, zaštita okoliša (klimatske promjene), turizam i dr. Ukupna vrijednost navedenih projekata iznosi 91.439.352,56 kuna. „Dan otvorenih vrata EU projekata Ekonomskog fakulteta u Osijeku“ održao se u okviru „Dana otvorenih vrata EU projekata“ Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije uz potporu Europske komisije.

Izložba lutaka studenata Odsjeka za kreativne tehnologije u galeriji Ciraki Gradskog kazališta Požega

Lorna KALAZIĆ JELIĆ

Izložba lutaka studenata Odsjeka za kreativne tehnologije pri Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku uljepšavat će galeriju Ciraki Gradskog kazališta Požega u prosincu 2021. i siječnju 2022., u vrijeme božićnih i novogodišnjih blagdana. Sada već drugu godinu u dogovoru s ravnateljicom Gradskog kazališta Požega Valentinom Nefrović izlažemo studentske i profesorske lutarske projekte te se nadamo da će ta suradnja postati tradicijom. Ta plodna suradnja započela je prije nekoliko godina s otkupom i profesionalizacijom te postavljanjem na repertoar kazališta studentskih lutarskih ispita u kojima sudjeluju studenti Kazališnog odsjeka s dramaturgijom, režijom i animacijom lutarskih projekata u suradnji sa studentima Odsjeka za kreativne tehnologije koji su autori i realizatori lutaka i scenografija. Mjesto za dvoje, Zatočenik kule Bro, U potrazi za dijamantnom suzom, koja je osvojila Malog Marulića u Splitu za najbolju dječju predstavu, samo su neki od lutarskih projekata ostvareni tom suradnjom. Također, intenzivna je i suradnja na dramskim i plesnim predstavama koja je započela još 2009. godine, a u kojima sudjeluju mnogi naši profesori i studenti pa tako Gradsko kazalište Požega i Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku formaliziraju svoj odnos proglašavajući kazalište nastavnom bazom 2020. godine. Radovi koji će se moći vidjeti na toj izložbi samo su mali prozor u naš svijet. Osim budućih oblikovatelja i lutarskih tehologa, na Odsjeku za kreativne tehn-

ologije izučavaju se i budući scenografi i kostimografi. Kroz preddiplomski sveučilišni studij Dizajn za kazalište, film i televiziju, studenti se upoznaju s teorijskim i praktičnim osnovama iz svih triju područja jednako, dok na diplomskoj razini izabiru jedan od triju smjerova: Lutka, Scenografija ili Kostimografija za kazalište, film i multimediju. Posjetitelji će se na izložbi moći upoznati s različitim vrstama lutaka - ginjolima, zijevalcima, paravanskim lutkama, stolnim lutkama te marionetama. Često kažu da lutka dobije dušu kada joj ju animator udahne kroz pokret i glas, no neke od glavnih odlika njezina karaktera nastaju mnogo ranije - pri samom njezinu nastanku. Zbog toga je važno naglasiti da naši studenti prilikom rada na lutkama uz mentorstvo profesora prolaze sve faze procesa - od idejnog oblikovanja lutke i dizajniranja njezina karaktera, osmišljavanja mehanizama do izrade svakog njezinu elementa. Lutke koje možete vidjeti na izložbi nastale su pod mentorstvom izv. prof. art. dr. sc. Saše Došen i asistentice Ivane Živković u okviru kolegija Oblikovanje karaktera lutke 2 te izv. prof. ArtD. Rije Trdin i asistentice Sheron Pimpf Steiner na nastavi Oblikovanje i tehnologija lutke 1, 2 i 3, a neki su od radova i studentski završni i diplomski ispiti koji su nastali u suradnji s glumcima - animatorima s Odsjeka za kazališnu umjetnost. Osim lutaka, moći ćete vidjeti i radevine nastale na kolegiju Scenskog kiparstva pod mentorstvom doc. art. Dejana Durakovića. Studenti su koji izlazu svoje radevine: Lucija Reljac, Ivona Čačulović, Petra Maderić, Ivana Bašić, Sara Baričević, Aleksandra Vukičević i Bruna Nakić

UNISPORT H2O

SVEUČILIŠNO ŠPORTSKO PRVENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE U PLIVANJU I VATERPOLU

UniSport H2O (Sveučilišno športsko prvenstvo Republike Hrvatske) u plivanju i vaterpolu po četvrti je put održano u Vukovaru u organizaciji Hrvatskog akademskog sportskog saveza i domaćina Veleučilišta Lavoslav Ružička u Vukovaru. Natjecanja u plivanju i vaterpolu trajala su od 3. do 5. prosinca 2021. godine uz nazočnost stotinjak studentica i studenata s devet visokoškolskih ustanova. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku nastupilo je u plivačkom u dijelu natjecanja s trima studenticama i

devet studenata koje je vodio izbornik Mario Keškić, prof.

Na kraju natjecanja studentice su ukupno osvojile treće mjesto, studenti su također osvojili

studenti:
50 m leptir
Sven Radić, 3. mjesto
100 m leptir
Marin Valinčić, 3. mjesto

Štafete:
4 x 50 mješovito
studentice 2. mjesto
studenti 3. mjesto
4 x 50 slobodno
studenti 3. mjesto

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ukupno je osvojilo osam medalja; tri u ženskoj konkurenciji i pet u muškoj konkurenciji.

PLANINARENJE

Ana ELDIĆ

Papuk, najljepša slavonska planina, jedinstveni je primjerak kako priroda može biti darljiva prema ljudima. U srcu Slavonije i velike ravnice izdiga se Papuk koji je bio naše odredište. Čista netaknuta priroda i brježuljci Papuka bili su dovoljno blagi prema nama. Li-

jepo su prihvatali našu skupinu planinare te su nam podarili lijepo vrijeme s vrlo malo kiše. Na samom polasku nisam bila svjesna svih ljepota koje Papuk vješto skriva u svojim dubinama. Čist zrak, tlo i voda samo su mali dio onoga što nam je Papuk pružio. Prekrasni pogled s vidikovca i prekrasni pogledi gdje god se okrenuli. Svakidi atmosfera oko nas bio je veličanstven. Dobro skriven planinom i šumom na Krndiji

nalazi se i manastir svetog Nikole. Manastir priča priču nekog prošlog vremena i svih ljepota koje su se zbivale. Ispod traga koje su godine ostavile na njemu i dalje iz njega izbijaju sjaj i misterija. I kada spojite sve doživljaje tog dana, uz čistu netaknuto prirodu i dobro društvo dobijete savršeno iskoristeno subotnje poslijepodne, ali i predivnu uspomenu za budućnost.

Danteova obljetnica obilježena na Filozofskom fakultetu u Osijeku

Gordana LESINGER

Pre davnjima Božidara Petrača i Milana Bešlića, održanima 2. prosinca 2021. na Filozofskom fakultetu u Osijeku u organizaciji Udruge katoličkih intelektualaca i osječkoga Ogranka Matice, obilježena je 700. obljetnica smrti Dantea Alighierija. Godina Danteove smrti ujedno je i godina završetka Božanstvene komedije, monumentalnoga spjeva i remek-djela svjetske književnosti, prvoga klasika na vernakularu koji je promijenio tijek europskih nacionalnih književnosti. Božanstvena komedija ili Dantovim riječima sveta pjesma (poema sacro) duboka je kršćanska vizija "stanja duše nakon smrti". Na najosobnijoj razini oslanja se na Dantovo vlastito iskustvo progonstva iz rodne Firence, na pripovjednoj razini oblikovana je kao putovanje kroz pakao, čistilište i raj koje se zamisljeno odvija 1300. u svetoj "obljetničkoj godini" u razdoblju od Svetoga trodnevlja (na Veliki četvrtak) do poslije Uskrsne nedelje. Dante je ubrzo nakon smrti slavljen kao divino poeta, a naslov "božanska" primjenio se analogno na njegovo djelo (La divina commedia ili Božanstvena komedija), koje nije zaboravljeno ni u povijesnim razdobljima kada je gubilo na privlačnosti i bilo zamijenjeno drugim žanrovima (prije svega romanom i dramom). O recepcijskoj putanji Dantove djela u hrvatskoj kulturi s posebnim osvrtom na prijevodnu tradiciju govorio je književni tajnik Matice hrvatske Božidar Petrač, povjesničar hrvatske

književnosti, kritičar i eseijist te vrsni poznavatelj hrvatske i svjetske književnosti kršćanskog nadahnuća, koji je u izdanju Matice hrvatske priredio i novo izdanje prvoga kantika Božanstvene komedije u vlastitu prijevodu. Dijalog Dantea i Hrvata povjesno je dokumentiran od Marulićevih prepjeva prvog pjevanja Pakla u latiniskim heksametrima, od kada traje u intertekstualnim slojevinama hrvatske književnosti do recentne suvremenosti, kazao je Božidar Petrač, pri čemu je Matica hrvatska bila važan most između velikoga Firentinaca i hrvatske kulture. Petračev

prozni prijevod baštini bogatu tradiciju prijevoda Dantea na hrvatski jezik, od anonimnoga prijevoda jedne epizode iz Pakla u Zori dalmatinskoj (1845) do mnogobrojnih djelomičnih i cjelovitih prijevoda kroz cijelo 19. i 20. stoljeće sve do suvremenosti (Petrica Preradovića, Ante Tresića Pavičića, Milana Begovića, Vladimira Nazora, Stjepana Buzolića, Vinka Lovozine, Mihovila Kombola, Izidora Kršnjavija, Grge Gamulina, Ivana Slamniga, Olinka Delorka, Mirka Tomasovića, Mata Marasa i dr.). Kombolov (nedovršen) prepjev cijele Komedije (1948.-1955.), predstav-

ljen i u kapitalnom dvosveščanome izdanju svih Dantovih djela, koje su priredili i uređili ugledni talijanisti Frano Čale i Mate Zorić (1976), struka je ocijenila kao uzorni u odnosu na najzahtjevnije traduktorske zahtjeve, a među cjelovitim prijevodima posebno vrijedi istaknuti prozni prijevod Izidora Kršnjavija s početaka 20. stoljeća,

sačinjenom s namjerom da Dantovo djelo na sadržajnoj razini učini što pristupačnijim suvremenom čitatelju. S nakanom da što sveobuhvatnije prenese značenjske slojeve teksta, potkrijepljene opširnim i iscrpnim komentarima, a pri tomu ne ošteti stilsko bogatstvo i eleganciju pjesničkoga izričaja nastao je i Petračev prijevod, a o uspješnom spaju sadržaja i forme u prozračnom proznom slogu na granici slobodnoga stiha uvjerili su se slušatelji predavanja. Predavački blok Milana Bešlića, likovnoga i književnoga kritičara, bio je posvećen temi Dantea u hrvatskoj likovnoj umjetnosti, s posebnim osvrtom recentnu izložbu "Dante u djelima suvremenih hrvatskih umjetnika", koja je s njegovim autorskim potpisom prigodno postavljena u osječkoj Galeriji

Waldinger. "Dantov je spjev goleme vizualne energije", kazao je predavač, "i tek s malo natege moglo bi se reći da Dante ne piše riječima stihove već riječima modelira prostor, i živom crtom i bojom oblikuje prostor dantovskom paleatom u vizualizirajućem stilu." Šest hrvatskih likovnih umjetnika (Vatroslav Kuliš, Tomislav Buntak, Zlatko Keser, Igor Rončević, Čistilišta, a Raja Antun Boris Švaljek, Kuzma Kovačić) likovnim su jezikom izrazili neprilaznu Dantovu pjesničku riječ. Koloristička žarišta kod Kuliša prodiru kroz usjekline tame i nakaznosti tjelesa u mrljine Pakla, gustim rasterom crtovlja crnim tušem na bijeloj površini papira Buntak ispisuje paklene prizore čovjekova posrnuća u griješu, Keser kombiniranim tehnikom, crtom i bojom uklanja slojeve nataloženog zla s dna pakla i svjetlom unosi čestice nade u katarzi Čistilišta, u apstraktnom izričaju Rončevića boja koja se preljeva indeksira čišćenje grijeha i prijelaz prema svjetlosti, Švaljek se u Raju otvara kao koloristički slikar uz unose nadrealnoga, gestualnoga i apstrakttnoga, Kovačić na slikama akvareliranim s grafitom, crnom bojom i tirkiznom plavom emanira transcendentalnu rajsку komponentu potvrđujući se kao "kiparski slikar" - sažeо je predavač posebne autorske likovne poetike danteskih motiva. Uvodne riječi predavačima i publici uputila je u ime organizatora i domaćina Ružica Pšihistal s posebnom zahvalom predavačima i Matici hrvatskoj, inicijatoru i pokrovitelju ovoga vrijednoga projekta, kao trajnoga hrvatskoga prinosa velikoj Dantovoj obljetnici.

impressum

• **Uprava:** Bojan DIVJAK (predsjednik), Ivan ŠIMIĆ, (član) • **Glavni urednik:** Bojan DIVJAK • **Uredništvo Sveučilišnog glasnika:** prof. dr. art. Robert RAPONJA, Tomislav LEVAK, mag. cult., dr. sc. Damir ŠPANIĆ, Lidija Getto, prof. univ. spec., mr. sc. Dragica STEINDL, Kristina KOVAČEVIĆ, Maša NIKOLIĆ • **Lektor:** doc. dr. sc. Borko BARABAN • **Fotografije:** Davor KIBEL, Gojko MITIĆ, Gordan PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Josip ŠERI, Željko ŠEPIĆ, Andrea ILAKOVAC i arhiva Glasa Slavonije • **Grafički urednik:** Ivana KAINZ • **Grafička priprema:** Odjel grafičke pripreme • **Voditeljica marketinga:** Marina KRIVIĆ

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knjige, monografije

Znanstvena knjiga

Integralan pristup darovitosti - perspektiva u odgoju i obrazovanju

● Autori: prof. dr. sc. Vesnica Mlinarević, prof. dr. sc. Smiljana Zrilić

Znanstvena monografija Integralan pristup darovitosti - perspektiva u odgoju i obrazovanju autorica prof. dr. sc. Vesnice Mlinarević s Kineziološkog fakulteta i Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u sastavu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i prof. dr. sc. Smiljane Zrilić sa Sveučilišta u Zadru sastoji se od 12 poglavljija u kojima se određuje fenomen darovitosti, elaboriraju se različiti teorijski pristupi, daje se pregled istraživanja i njihovih rezultata u Republici Hrvatskoj i u svijetu, analiziraju se zakonski i podzakonski akti, obrazlažu se problemi darovite djece i učenika u dječjem vrtiću i školi, naglašava se partnerstvo odgojitelja, učitelja i roditelja, dok se u zadnjim poglavljima prezentiraju pozitivni primjeri i iskustva iz prakse u zemlji i u inozemstvu. Posebno se naglašavaju i elaboriraju fenomeni kreativnosti i talenta koji ne moraju nužno upućivati na darovitost jer je ona širi pojam. Jednodimenzijsna je definicija neprihvatljiva jer darovitost obuhvaća i visok stupanj inteligencije i posebnosti ponašanja u socijalnim kontekstima kao i u području emocionalnosti. Znanstvena monografija, osim opsežnog teorijskog dijela te iskustva iz vrtićke i školske prakse, sadrži i širok pojmovnik, a suzidači su Hrvatska znanstvena naklada u Zagrebu.

je i prirodnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

STUDENTSKI STRIP

● Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matakovića

● David Vrhovski

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

PLAVI BOŽIĆ PRAZNIČNI BLUES ILI BLAGDANSKA DEPRESIVNOST

Ana BEKAVAC

Najljepše doba godine ili pak nešto drugo? Kako je već mnogima poznato, izraz najljepše doba godine postao je sinonimom za zimske, božićne blagdane. Gradovi su okičeni svjetlucavim ukrasima, zrakom se širi miris fritula, cimeta i kuhanog vina, božićne pjesme daju dobro poznati pečat prazničnoj atmosferi. Dok takav blagdanski ambijent jednima stvara ugodu, veselje i užitak, drugima to isto, naizgled idilično razdoblje, postaje plavi Božić i izvor melankolije. Što su blagdani bliže, a ulice raskošnije zablijesnu, to je u pojedinaca izraženo stanje potištenosti, tuge i bezvrijednosti. Postavlja se pitanje - što je to što dovodi do takvoga neželjenog stanja i kako ga ublažiti ili pokušati izbjegći? Čimbenici koji potencijalno imaju udjel u nastanku praznične depresivnosti mogu biti višestruki kao i načini suočavanja s istom, a ovdje ćemo se pozabaviti nekim od njih.

Naime, društvene konvencije nametnule su imperativ savršenstva božićnih praznika. Božićne reklame i filmovi puni raskošnih ukrasa, poklopa i idiličnih meduljudskih odnosa djeluju savršeno i nameću ideju o tome kako i sam mora zadovoljiti vrlo visoke standarde kako bi bio 'dovoljno dobar' i ukorak s blagdanskom idilom. Konceptacija idile u bilo kojem kontekstu može pojedincu nainjeti više stete nego koristi. Kad je riječ o spomenutim idiličnim meduljudskim odnosima, treba shvatiti kako je nerealno očekivati da odnosi odjednom moraju biti savršeno skladni samo zato što je božićno vrijeme i 'vrijeme oprštanja'. Ako postoje neki nerazriješeni odnosi koji osobi stvaraju nelagodu, poželjno je potruditi se izgladiti ih prije božićnog razdoblja radi osjećaja olakšanja i ugodnijih emocija za vrijeme praznika. Osim težnje za idiličnim meduljudskim odnosima, uočavaju se i nastojanja pojedinaca da stvore božićni ambijent. U tom kontekstu pojedinačno razmišlja o mnogim obvezama koje treba ispuniti prije praznika, poput kupnje poklona, ukrášavanja, pripremanja blagdanske hrane i sl. Što su praznici bliže, pritisak je sve veći, a vremena za izvršavanje obveza sve je manje. Kad osoba ne uspije ostvariti svoje zamisli, moguće je da će pripisati neuspjeh svojoj nekompetentnosti te se početi okrivljivati zbog toga. Kako ne bi dolazilo do negativnih misli i neugodnih emocija, treba za početak odbaciti nerealna očekivanja i prihvatići činjenicu da su razočaranja neizbjegljiva jer ne može i ne treba sve biti savršeno - ni inače ni u božićno vrijeme. Prije no što se osoba uopće upusti u pripreme za praznike dobro je da sama sa sobom povede određeni monolog. To može biti na način da sama sebi kaže: 'Okej, trenutačno imam određene zamisli i ideje o božićnim praznicima, a u redu je i ako ne ispadne sve baš točno onako kako sam planirao/la. Dogada se i drugima. Ne može i ne treba sve biti savrše-

